

Librarian of Congress
Washington, D. C.

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

VESTI IZ SLOVENIJE

KOMUNIST ALBIN VODOPIVEC IZ KAMENJ. — Z velikim pisanjem so komunisti na Goriškem opisovali življenje in pogreb znanega komuniste iz Kamenj v Vipavski dolini. Bil je pokopan 28. julija z vsemi komunističnimi slovesnostmi. Tako so hoteli komunisti povdariti njegove zasluge za partijo. Vodopivec je študiral v Idrji in postal komunist že z devetnajstimi

let. Kasneje so ga Italijani pod Mussolinijem zaprli za sedem let. Potem je bil v Jugoslaviji, kasneje je v španski vojni. Tudi zadnja leta je bil delaven in član raznih komunističnih odborov. Bolehal in umrl je za jetiko. Tako beremo v komunističnih listih. "Slovenski Primorac" pa pokaže tudi drugo plat. Vodopivec je pred smrtjo rekel

(Dalje na 6. strani)

Novim naseljencem v Kanadi!

Vse nove naseljence v Kanadi, ki se niso poslali svojih naslovov, prosimo, da jih pošljejo na naslov: Žumer Franc, 113 Nassau Street, Toronto, Ontario, Canada radi izpopolnitve naslovov. Kdor se preseli oziroma menja stanovanje, naj prav tako javi svoj novi naslov.

Silno napeta igra v igranju žoge

Veš športni svet v Ameriki napeto čaka, kdo bo zmagal letos. Četudi in otroci napeto pričakujejo, kateri krožek bo odnesel zmago. Seveda, Cleveland želi zmago svojemu krožku "Indians," druga mesta pa zopet svojemu. Zdaj sta na prvem mestu naš clevelandski in krožek iz Bostona (Red Sox) in sicer je dozdaj dobil vsak po 91 iger in jih vsak izgubil po 55. Na drugem mestu je New York.

Sinoči sta igrala v Clevelandu domači in oni iz Bostona. Do tedaj je bil Boston na prvem mestu. Sinoči so pa zmagali Clevelandčani in tako došli Boston, da imata oba enako število dobljenih in izgubljenih iger.

V clevelandskem stadionu je bilo sinoči 76.772 gledalcev in ker je bila igra poročana po radiu, jo je gotovo poslušalo več milijonov ljudi širom Amerike.

Seveda, igrali bodo še nekaj iger in ker so trije krožki tako tesno skupaj za prvenstvo, bo vsaka igra bolj napeta in vse bo napeto čakalo končnega izida.

Tri na dan

Neki Louis Bregant iz Barbortona je pritisnil v "Prosveti" ... zaključujem in pozdravljam vse ameriške Slovence, posebno pa A. D., Gabrovska in Rožmana ... Mi tega Lojzeta sicer ne poznamo, pa se mu vseeno iskreno zahvaljujemo za prijazno besedo. Kaj boš pil, Lojze?

Iz severne Ontario v Kanadi poročajo, da se tam že zbirajo gosi, da odlete na jug. To pomeni zgodnjo in hudo zimo. Wallace bo morda zavpil, da je tega kriv predsednik Truman, ali pa Wall Street.

V Prosveti je nekdo zapisal: "... mislim, da bi bilo najboljšje, če škofa Rožmana pustimo pri miru in se oprimo bolj važnih vprašanj, ki so na svetovnem pozorišču." Glejte, glejte!

Med Slovenci po svetu

Iz Argentine

Tu nas je sedaj že preko 3 tisoč. V splošnem je večina kar srečno začela z novim življenjem. Seveda so pa težave kot pri vsakem začetku. Prav te dni je dospela ladja "Sturgis" in pripeljala 402 Slovence. So, to po večini primorske družine. V nekaj dneh pričakujemo novega transporta, pride 70 Slovencev. Počasi se bodo tu pojavila slovenska podjetja, kakor kaže. V Mendoza je že odšla ekipa s tem namenom, tu pa sedaj organiziramo zadrugo, ki bo verjetno rodila še več novih. Nekateri se seveda pritožujejo, pa vse storiemo za vsakega begunca kar moremo. Pripadniki raznih drugih narodnosti pa pravijo, da bi se najrajši priključili Slovence, češ da ti še največ dosežejo. Katališka Liga res lepo skrbi v Evropi za vzdrževanje naše begunske organizacije. Pozdrav Vaš A. Skubic tajnik društva Slovencev v Buenos Aires.

Poizvedovalni kolček

Franc Selik, doma iz Straške gorice pri Pilstajnu na Štajerskem bi rad zvedel za naslov svojega strica Andreja Pustišek, doma iz vasi Krivica 4, župnija Prevoze na Štajerskem. Ako se Pustišek zgleda na našem uredništvu, mu pošljemo pismo, ki mu ga je pisal goričmenjeni nečak.

Hans Sredenschek, Music Director, Gladbecker Strasse 15, Gelsenkirchen, Horst, Germany, Brit. Zone, bi rad zvedel, kje se nahaja njegova sestrična redovnica Konradina Sredenschek, ki je leta 1927 živela na naslovu: Dom ubogih, Veliki Bečkerek, Jugoslavija. Stara bo okrog 50 let. Kdor ve za njen naslov, je prošnja, da sporoči na gornji naslov.

Marija Leb, Alter Plaz 21, Klagenfurt, Kaernten, Austria, bi rada zvedela za naslov svojega očeta Franceta Koprivec, ki se je izselil leta 1905 v Ameriko. Naj se ji zgleda na gornji naslov, ker je hči v begunstvu v veliki bedi.

Wisconsin je nominiral sedanjega guvernerja

Madison, Wis. — Sedanji guverner Oscar Rennebohm je bil nominiran za kandidata republikanske stranke, Carl Thompson pa za kandidata demokratske stranke.

Čeh obesen, ker je bil vohun za Angleže

Praga. — Radio je naznanjalo, da je bil obesen nek armadni stotnik, ker je dajal Angležem vojaške tajnosti.

POSLEDNJI KLIC NA RUSIJO

Zapadne velesile so izročile se eno noto Sovjetiji za mir.

Paris. — Zapadne tri velesile so izročile novo in zadnjo noto Sovjetski Rusiji. V tej noti končno zahtevajo, da Sovjeti povedo odkrito, ali sprejemajo mirno rešitev berlinskega vprašanja in so pripravljeni sporazumno sodelovati v vojaški upravi Berlina, ali ne. Nota se označuje kot poslednji poskus zapadnih velesil, da z diplomatskim sredstvi rešijo berlinsko vprašanje. Ta ponoven poizkus je zahtevala Francija.

V prihodnjem tednu se bodo zapadni trije zunanji ministri zopet sestali in določili svoj naslednji korak, ki bo tak, kakršen bo pač odgovor Sovjetske Rusije.

Sovjetski delegat Andrej Višinski je obožil zapadne velesile, da hočejo podžigati nespoznanje v Zvezi narodov. Dejal je: "Nekateri narodi ravnajo kot, da ne bi bili več zainteresirani na složenem sodelovanju in ne spodbujajo ustave Zveze narodov."

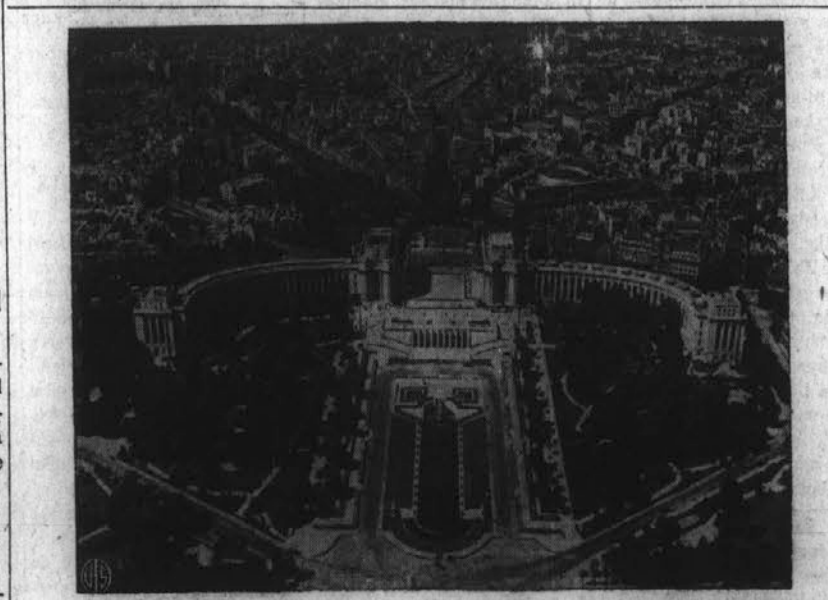
Potem je nadaljeval: "Tako dolgo, dokler je Sovjetska Zveza član Zveze narodov, bo vse storila, da bo Zveza triumfirala in zmagovala v vseh težkih problemih za reševanje sveta. Neizogibne težave bi nastale, če bi se Zveza razpustila."

Te njegove besede so delegati sprejeli kot namig, da bi mogla Sovjetska Zveza tudi izstopiti iz Zveze narodov. Višinski je napadal radi tega, ker so Sovjetska Zveza in njeni sateliti dobili v odboru, ki vodi organizacijo skupščine, samo dve mesti od 14. Sovjetska Zveza nima nobenega predstvenega mesta.

Zopet Amerikanec ubit v Palestini

Tel Aviv. — Judovska vlada dolži Arabe, da so napadli judovski konvoj na poti v Jeruzalem in ubili tri Jude in enega Ameriškega tehničnega strokovnjaka. Amerikanec, ki je bil žrtev napada je Locke Lewis iz Philadelphie. Prišel je šele pred nekaj dnevi.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJE- NJE. POMAGAJMO JIM!

Za glavno zborovanje Združenih narodov v Parizu. — Krasna palača Palais de Chaillot z nadse krasno okolico je pripravljena za prihodnje zborovanje zastopnikov Združenih Narodov, ki se je pričelo 21. septembra.

Tako bi se pa že vozile, pravijo

London. — Ko je sprevodnik nekega busa ustavljen na glavnem trgu, ni pobiral vozne od žensk, ampak je vsako krepko objel in pobjubil. Ženske so začele vpiti in protestirati, druge so poklicale policijo, a tretje, bolj starejše, so šle pa kar v vrsto, da bi se kaj dobile. Policija je sprevodnika odpeljala v bolnišnico na opazovanje, ker je menda nenadoma dobil "srčno napako."

Marshall za načrt ki ga je predložil Bernadotte

Pariz. — Tajnik za zunanje zadeve Marshall je izjavil, da U. S. A. v celoti odobrava načrt, ki ga je napravil Bernadotte glede ureditve stanja v Palestini. Marshall je apeliral na člane Zveze narodov naj predlog v celoti sprejmejo, ker ni mogoče dobiti rešitve, ki bi popolnoma zadovoljila obe stranki. Zastopniki Arabev so takoj vložili protest in izjavili, da se bodo z vsemi silami borili proti vsakemu priznanju Palestine pod judovsko vlado. Zahtevajo naj bo Palestina v celoti neodvisna država in naj ima ljudstvo vso svobodo, da pod neutralnim začasnim režimom izbere svojo vlado, ne pa, da se vnaprej določi judovska oblast.

Najnovejši načrt, da se ohrani mir v Palestini

Ta načrt zagovarja naš državni tajnik Marshall v Parizu

Paris. — Poslednji predlog, ki ga je izdelal grof Bernadotte za Palestino in ki ga državni tajnik Marshall brani, zahteva: z vsemi sredstvi naj se ustali mir v Palestini. Judovska država Izrael naj ostane. Meje te države naj določi Zveza narodov, če se Arabci in Judje ne morejo sporazumeti. Dosedanje meje pa se vsekako morajo popraviti. Ljudje, ki so morali vsled vojskovanja in terorizma v Palestini zapustiti svoje domove, morajo dobiti vse možnosti, da se vrnejo, da se jim poravnava škoda in da dobe pošteno odškodnino v slučaju, da se ne bi hoteli vrniti. Jeruzalem naj radi svoje verske in mednarodne pomembnosti dobi poseben statut in posebno upravo, ki naj jo določi Zveza narodov. Zveza narodov naj tudi sicer dobi čim širše ozemlje v Palestini, da bo mogla imeti tam dovolj sredstev in ljudi, s katerimi bo čuvala mir in nadzorovala, da se vsi njeni sklepi izvrše, zlasti pa da bo nemoten prehod iz sedanjega premirja v popolnoma normalno mirno stanje.

Sovjeti dovoljujejo zopet zasebne hiše

Moskva. — Prezidium Vrhovnega Sovjeta, ki je zakonodajno telo Sovjetske Unije, je izdal in razglasil zakon, da sovjetski državljani odslej smejo kupovati ali pa graditi zasebne stanovanjske hiše. Zakon točno predpisuje, da sme zasebna stanovanjska hiša biti samo enonadstropna in ne sme imeti več kot pet sob. Smejo se pa take zasebne hiše zidati v mestih in na deželi. Take hiše, pravi zakon, bodo ostale stalno v zasebni uporabi državljanov. Zakon pa ne daje nikakega dovoljenja za zgradbo hiš za prodajo ali za izdajo v najem. Velično stavbišče bodo določale krajevne oblasti.

Ta zakon je posledica velikega pomanjkanja stanovanjskih prostorov in pa neuspeha, ki ga je v tem oziru morala pretrpeti sedanja sovjetska gradbena politika. Pomanjkanje stanovanj se označuje kot največje pomanjkanje v Sovjetski Zvezi. Celotna Izvestia, ki so glasilo sovjetske vlade in Pravda, uradni organ komunistične stranke, sta v zadnjih mesecih stalno objavljala kritike vladnega petletnega gradbenega načrta češ, da je popolnoma nezadosten, njegova izvedba neučinkovita in da je pomanjkanje stanovanj prešlo vse mere tako, da ogroža normalno delovanje celo bistvenih državnih uradov, ki zaposljujejo večje število uslužbencev. Uslužbeni so brez stanovanj, delavske družine brez strehe in učinek dela po uradih in tovarnah zato bistveno trpi.

Parada za Tita in Stalina v Splitu

Belgrad. — Tito je vpriporil novo paradu svoje moči. Kakor sta jugoslovanska suhozemna vojska in zrakoplovstvo morala nanovo objubiti zvestobo Titu in njegovi vladi po objavi spora s Kominformo, tako je sedaj isto to napravila tudi mornarica. Titu to ni bilo težko doseči, ker imajo vsa poveljstva mesta v rokah njegovih zvestih pristaš. Admiral Josip Černi je partizanski borec, ki ga je Tito iz nizkega častnika napravil za poveljnika in admiral. Ta je priredil v Splitu večjo proslavo, ki sta ji prisostvovala Tito in Kardelj. Černi je pri tej priliki ponovil oljubo, da bo "mornarica vselej in povsod branila neodvisnost Jugoslavije in integralnost njene politike." Zraven je seveda poudaril, da bo ista ta mornarica "skupno z jugoslovansko vojsko in zrakoplovstvom in vsemi oboroženimi silami Jugoslavije najzvestejši zaveznik in vojni tovariš velike Sovjetske Unije, ki jo vodi generalisim Stalin in drugih držav, ki imajo vlade ljudske demokracije."

Druga stran položaja med Titom in ostalimi sovjetskimi sateliti se pa vidi iz poročila, ki ga objavlja tudi Borba, glavno glasilo komunistične stranke za Jugoslavijo. Ta pove, da so Češka, Medžarska in Bolgarija odpoklicale svoja moštva v Balkanske športne zveze in 7. septembra na seji v Bukarešti odločile, da razpuste Balkansko športno zvezo v očitnem namenu, da bojkotirajo Jugoslavijo na športnem področju. Odpovedane so vse športne tekme Balkansko-srednjeevropske športne zveze. Jugoslovanska mladina ni vabljena na nikake športne prireditve drugih sovjetskih satelitov.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Stavka v Euclidu — Pri Hydraulic Equipment Co., 1100 E. 222. St., so šli delavci na stavko. Spadajo v unijo CIO. Vzrok je, ker je podjetje odpuščalo 3 delavce z obtožbo, da so kradli material v tovarni. Unija trdi, da firma nima dokazov za obtožbo in je poklicala delavce na stavko.

Father Jager rabi — V nedeljo 26. sept. priredil slovenska župnija Presv. Srca Jezusa iz Barbortona velik piknik na Tomsikovi farmi, ki leži vzhodno od Barbortona, kakšno miljo naprej od Barber's farme ob cesti št. 619. Father Jager prijazno vabi vse svoje prijatelje iz Clevelanda in od drugod, naj pridejo v nedeljo pogledat k prijaznim Barbertončanom. Za ples bo igrala poznana Lou Trebarjeva godba iz Clevelanda. Vsega bo dovolj na razpolago, za lačne in žejne.

Pobiranje asesment — Društva, ki pobirajo asesment v SND na St. Clair Ave., ga bodo pobirala ta mesec v petek 24. sept. in ne v soboto večer, ker je v soboto dvorana odana.

Maša za 30-dnevno — V soboto ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Julije Poje ob priliki 30-dnevne njene smrti.

K molitvi — Člani dr. Najsv. Imena fare sv. Lovrenca in sv. Alojzija, naj pridejo nočjo ob 7 v cerkev sv. Lovrenca, da molijo za pok. Josipa Marinčič, jutri ob 9 naj se pa udeleže pogrebne sv. maše.

Tretja obletnica — V ponedeljek ob 8:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. maša za pok. Jennie Arko v spomin 3. obletnice njene smrti.

Pozdrav iz Waukegana — Ciril in Mary Kunstelj ter Anton in Ann Ogrin pozdravljajo iz Waukegana, Ill.

Poroka — Mr. in Mrs. Michael Tomc iz 6206 Dibble Ave. naznanjata, da bo poročena njiju hčerka Jean z Mr. V. Trzeciak iz 6506 Harvard Ave. Poroka bo v soboto 25. sept. ob 10 zjutraj v cerkvi sv. Vida. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Mnogo sreče ji ma želimo.

NOVI GROBOVI

Clyde Burrows — Umrli je Clyde Burrows, stanujoč na 1402 E. 25. St. Tukaj zapušta soprogo Mary, roj. Jemelk sinove: Robert, James, Richard, William, Alan ter hčere: Marylyn Stratman, Norma, Carol, Virginia, Gloria, Barbara in Mary Ann. Pogreb bo iz Golubovega pogrebnega zavoda v soboto ob 2 popoldne na Alger pokopališče, Lorain Ave.

Peta kolona je v Ameriki nevarna

Washington. — Glavni državni odvetnik Tom Clark je v predavanju na konvenciji Združenja ameriških hotelov povdaril, da imamo v Ameriki peto kolono, ki pridno deluje. Obožijo je kongres, da ni sprejel zakonov, ki bi bili nujno potrebni, da bi se moglo zatreti subverzivne elemente.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA
Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES
United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 187 Thurs., Sept. 23, 1948

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Kda je fronta mimo šla

(Nadaljevanje pisma "Kak je bilo v Prekmurju med bojnov." Pismo nam je dala za objavo Mrs. Antonia Denša, Chicago.)

Kelko straha smo pretrpeli, kda je fronta šla mimo nas! I ne zbolstoj. Mesec dni so nad nami streljali. Pa tudi te nas je Bog čudovito čuval. Malo koga je dobilo. Na vaše posestve je štirikrat granata priletela, pa, hvala Bogi, druge nesreče ne napravilo, kak hleva je malo podrla. Kak smo drkali se pa ta. Jaz sam zato prile na šla s posestva, dokoč se ne kanone pripelali na naš grunt. Te sam pa tudi vzela jerbas in falat kruha pa podobno sv. Družine i sam bežala proti Trnju. Tisto noč sam spala pri Vašoj Ani v Trnju, dve nočej pa v Gumilicaj. Te so pa kanone z našega odpelali, te sam pa li pa domov šla. Najbolje koga pa to straj bili, če bi Nemci nazaj prišli. Te tak nihče ne bi živ ostao. V Medžimurji je dosta bole strašno bilo. Dva tizedna je neprestano gorelo. Zdaj je dosta takši, ka nemajo ne strehe, ne živine i ne kaj jesti. Hodijo okoli nas prosit. Strašno dosta siromaštva je te boj napravlo.

Ne vem, mogoče ti je že kdo pisao: Rev. Halas Daniel iz Čerenovec so bili župnik v Polani. Oni so tudi mrtvi. Pa šee na kak strašen način. Nekaj jih je strela pa te v Muro vrgeo. Pravijo, ka madžarski žandarje. Vsi, ki so ji od bliže poznali, pravijo, ka so svetnik. Od vaši pa znam, ka so ti že pisali, ka so bili zaprejši. Brat Stej je že doma, liki Tinča eše ne ga. Gredomi Naciji tudi nega glasa. Ne vejo, če je živ ali mrtve. On je bio na rusoskj frontji. Stefa Kolariča pa Andraša žene so tudi mrtve v internaciji.

Verona i Naci Gonza.

Dragi Vanek!

Preminečo soboto je opet bilo gostovanje. Zerdinova se je omožila. Mr. Horvat (Brez-njek) so skrbeli, ka je v sive rdeči šlo. Tam sam objrvim srečao Mr. Horvata (Mesarov). On je doma z Hotize. Kda so Mr. Horvat videli, ka žnjim gučim, so prišli kočj pa pravili: "Vi tomi nikaj ne verzilite. To je Otižanec. Otižanec so nevalanci." — "To ne mogoče. Jaz poznam dosta Otiški. Sami fini ljudje." — "Te so vas vsj vkanili. Jaz je že zdoma dobro poznam. Vskudar samo to gledajo, kak bi zlehka dosta penez zaslužili. Delati nešejo. Ve pa če Otižanec v starom kraji ide grudje kuč, te on ne, ka bi kuko, liki grudje meče prek na mejšovo." — "Jaz to ne vem, ar sam z nikšim Otižanec ne hodo grudja kuč." — "Ve Mr. Horvat tudi ne," je pridjao Mr. Mesar. Kak pa . . . Gostovanje. Pozvačinov nega, te pa inaič malo norije . . . Pravo sam, ka je v Ameriki poštenost doma. Čteo sam v novinaj, ka je nekaj poslao dolarsko petko po pošti tak ka jo je malo v kuklaj prikelo na debelejši pepir, na drugom kraji pa atres napisao i štampin za eden cent prikelo. Pa je v redi prišlo. "Vi ste eše malo časa v Ameriki," so mi opet pravili Mr. Horvat. "To ne zavolo poštenosti, liki zavolo prebrisanosti i previdnosti. Vsaki je mislo, ka to ne prava petka ar prave nihče ne bi tak pošilao. Eli ste ne ču- li, ka je nekaj na Public Square-u v Clevelandi odavao dolarske desette za eden dolar. Ponuvao je vsakšimi milmoidečim desetko, če jemi da eden dolar. Pa ne mogoče nanē edne odati. Pa je meo prave desette. Samo što bi si mislo, ka je to mogoče? Vsaki je bio prepričani, ka odavale nevalane peneze." — Tunija Casara ne bilo na gostovanji (je bio znam na kakšem drugom). On pa li rad pripovedavle tem mlajšim, ka so tu v Ameriki rojeni, kakš čudoviti kraj je stari kraj, Prekmurje. "Tam kak če bi je v blato metao. so jakoba tak debela, kak tu Zdjaj pa razglaša Titovo potreba, da take izjave in programi ne zbirajo ampak raztresajo i razbijajo demokratične sile, ki bi morale biti tu v Ameriki čim bolj enotne zlasti med Slovenci, če hočemo, da bomo sploh možni kaj storiti za ideale demokracije in za osvobojenje naše ljube stare domovine, ki v nas toliko zaupa.

A. S.

Še ena beseda o "izjavi"

Tudi meni se je čudno zdelo, da je Domovina prinesla "izjavo in program" nekih sredinskih naprednih in socializistov v Ameriki, ki niso samo povedali kaj hočejo ampak so to priložnost izrabili, da so katoličane napadli in posebej napadli tudi katoliško časopisje, torej tudi Ameriško Domovino.

Morda bodo gospodje trdili, da niso proti katoliškim načelom. Komaj verjamem. Kolikor jih poznam iz njihovega delovanja in kakor razumem njihov proglas, so izrecno protikatoliški vsi trije.

Morda bodo trdili, da so svobodomiselnici in demokrati, da torej pustje katoličanom naj žive in delajo kakor sami zase žele, oni pa hočejo svoje. Prav! Toda ali je primerno, lepo in čedno, da takoj pri prvem novem nastopu napadajo katoličane z neresničnimi trditvami in pomešajo katolištvo in totalitarizem, poedine politične stranke in režime, "inkvizicijo" in ameriške katoliške Slovence kar vse v en koš.

Očevidna je potreba, da bi socialistični Slovenci dobili kak časopis, ki ne bi bil sopotniški. Ta potreba je tako očevidna, da ne bi bilo prav nič treba povdarjati da, principi in cilji "katoliškega tiska niso njihovi principi in cilji, da v katoliškem tisku ne morejo dobiti svobodne besede na vsej črti in te svobode niti ne morejo zahtevati od njih. Z drugimi besedami bi se to reklo, da se katoliški listi bore za načela in cilje, ki so načelom in ciljem teh gospodov nasprotna kakor je voda ognju, da se naši listi bore n. pr. proti ameriški demokraciji, za katero se ti gospodje v proglasu navdušeno izjavljajo.

Torej gospod urednik, to je tisto čemur se jaz čudim. Vi sami ste objavili, da je Vaša Ameriška Domovina nevarna ameriški demokraciji, da se Vaš list ne bori za odpravo socialnih krivic, se ne bori za odpravo totalitarne sužnosti v naši stari domovini, da zagovarja "desničarski totalitarizem" in "katoliški fašizem" kot je n. pr. Frankov režim v Španiji. Vi, oziroma Vaš list ne skušate presojati razmer objektivno kjer gre za režim kakršen je Frankov. Vi se naravnost borite za katoliški fašizem. Zato pripadate taboru "katoliških ekstremistov" in več ali manj tudi taboru "desničarskih totalitaristov."

Sicer pa po besedilu te izjave niste "katoliški ekstremist" in "desničarski totalitarist" samo Vi ampak so to vsi ameriški katoliški Slovenci. To logično sledi iz naslednjega stavka izjave: "Kajti dokler molčimo, delamo vtis, da nas sploh ni — da so ameriški Slovenci razdeljeni le na dva tabora, "na levičarske in desničarske totalitarce" . . . Resnica je, da je med nami v Ameriki na stotine in stotine rojakov, ki nočejo iti s komunisti, niti se nočejo družiti s katoliškimi ekstremisti."

Sedaj se torej po tej izjavi dele Slovenci v Ameriki v levičarske ekstremiste, ali katoliške totalitarce ali pa na demokrate tretjega tabora, srednjega tabora.

Zvrtničena logika tretjih v proglasu torej pove, da noben katoličan ne more biti demokrat kakor ni to noben komunist. Kajti načela katolicizma in katoliškega tiska so "diametralno nasprotna" načelom iskrenih demokratov. Tale je tako debela, da ni mogoče, da bi bila napisana v dobrem namenu.

Sledi pa iz tega nauk za vse katoličane. Ameriški Slovenci, ki se smatra za katoličana in sledi katoliškim načelom, ne more prestopiti v ta srednji tabor. Dokler pa tega ne stori, ga seveda gospodje smatrajo za katoliškega ekstremista in desničarskega totalitarca.

Skratka, meče te izjave katoličane in komuniste vse v en totalitarski in ekstremistični koš. Le barva je različna. Oboji so nasprotniki politične demokracije, ekonomske pravičnosti in socialno pravično urejene družbe.

Kaj pravite na to g. urednik? Kako ste mogli kaj takega objaviti v Vašem desničarsko-totalitarnem in katoliško — ekstremističnem listu, kjer ni svobode besede? Ali se Vam ne zdi, da je to ista pesem ali vsaj precej podobna, kot se od časa do časa oglasi proti Vam, Ameriški Domovini in proti katoliškim Slovincem v Ameriki iz zvočnikov, ki jih navijajo zastopniki levičarskih totalitarcev tam pri tovarišici Prosveti?

Jaz imam vsekako vtis, da so gospodje iz tretjega tabora ki so napisali in podpisali to izjavo, vsaj deloma zagrešili isto napako, ki jo očitajo urednikom Prosvete in Proletarca, ki po besedah izjave "arogantno ošmirajo s fašizmom vsakega, ki ne trobi ž njimi v isti rog."

Kakor rečeno se Vam čudim, da ste to objavili. Mora biti res nerodno, da "tovariški" Slovenci v Ameriki tako bedasto gredo za sovražniki Amerike, za Titom in Stalinom, da hoče te tudi s tako izjavo dokazati, da le niso vsi nekato- liški Slovenci nelojalni državljani.

Sicer pa prav pravite, da ta izjava in skupina, ki jo podpisniki hočejo vstvariti za nas katoliško misleče Slovence ne prihaja v poštev. Ta izpud zastarelega antiklerikalizma tudi ni vreden da bi ga podrobneje zavračali, le ugotoviti je bilo

slaništvo v New Yorki, ka če što zdaj pošle dolare, dobi tam tudi samo 50 dinarov za dolar, liki kočj telko "bonov," ka za ves tisti penez-lehko kupijo blago na "bone." To je kakpa dosta falejšje. Što de probao zdaj poslati, naj sporoči domov, ka naj terjajo za celo šumo bone. Če do se toga držali, te de se splečalo pošlati peneze v stari kraj.

Težave pri oddaji silja. Komunisti v domačem kraji se pritožujejo, ka je prekmurski kmetje vkanijo, kde le morejo. Brž takšo pšenico pa žito pripelajo, ka vse smetljivo. "Dosta deža je bilo pa je takše zrasto, se zgovarjajo. Na neštorni zbirališčaj so zdaj trije gor postavili, ka sproti presejajo. V Domanjševcih pri Hodoši so Franciško Pucak prek dali sodišči, ar je brž med pšenico zmešala lansko pokvarjeno.

V Bridgeportu se je oženo dneva 18. septembra Leopold Antolič iz poznate familije Antolič. Njegova mati Agata Antolič je predsednica Društva krščanskih mater, Čestitavo i želemo vso srečo. — Za 40 vurno pobožnost, štera je bila 17. do 19. septembra, so meli predge i so spovedovali Rev. Odilo Hanjšek iz Lemonta, kak smo že napovedali v Novinaj.

Iz Bridgeporta v Cleveland sta prišla na obisk v nedelo 19. septembra našiva odličniva rojaka Mr. i Mrs. Matjaš Zelič, steriva vodita v Bridgeportu irgovino s perutninov. Mr. Zelič so od Sv. Jurija (Medjimurje), Mrs. Zelič so pa Trezora Gaborova z Odranec, prijateljica Mrs. Hodnikove eše s staroga kraja. Stanujejo pri Hodnikovi. Zelejo jima kak najlepše bivanje med prekmurskimi rojaki v Clevelandi.

Na Velko mešo v Turnišči. (Pisano avgusta 29.) "Prosesije z dalešnji krajov so prišle že v soboto (14. avg.). Drugo zajtro na svetek so prihajale neprestano do 10. vure. Ob 10 začnejo z evangeliumom i predgov pred cerkvijov. Te so prišli mimo z avtom, ka so cigeo vozili i žalili našega Gospoda Jezusa. Ne vupam vsega pisati. Predgo so meli naš mladi duhovnik, Berden po imeni, doma s Kobilja. Med i po predgi i med svetov pevčev je igrala godba svete Marijine pesmi. Vmes je bilo čuti preklinjanje par komunistov, ka so cigeo vozili. Ve so mladoga Berdena odpelali pa našega kaplana tudi. Zdjaj so samo eden mladi duhovnik tu, ka so lani prišli. Espreš (dekan Jerič) so pa že dve leti zaprejši. Dosta bi ti pisao, pa se ne vupam . . ."

Prvi Prekmurci v Ameriki. Z Nedelice je prvi šou v Ameriko 1. 1900 Jožef Gyorkoš bratranec Mrs. Bare Kralj, Cleveland). Ne vem, kde je najšee delo, liki pisao je, ka jemi je dobro. To pismo so prišli čtet v Nedelice iz vsej krajov. Te sta zanj in šla Lutar Jožef i Maršov Vanek. Tu di teva sta pisala, ka je lahko delo dobiti. — Prosimo, če bi nam sporočili prve Amerikanke z drugi krajov v Prekmurju.

Vrtna veselica "Triglava"

Cleveland, (W.S.), O. — V nedeljo 26. septembra priredi pevski zbor Triglav domačo zabavo in ples na prostorih Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. Začetek ob treh popoldne. Sosednji pevski zbori so nam obljubili, da nam pridejo delati kratek čas s svojim petjem in da se bomo skupno zabavali kot ena velika družina.

Zato že sedaj opozarjam vse bližnje rojake, da pridete bolj zgodaj in nikar ne čakajte do noči, kot je to v navadi, posebno še če hočete slišati lepo petje, s katerim se bo pričelo ob petih.

ČE VERJAMETE AL PA NE

Ker je naš Jože videl, da ima bratec Francelj raje kovaško kladivo, kot pa bi postal velik gospod, je vrgel pogled name, ki sem menda kazal vse znake pridnega učenca. Moj učitelj je bil par let mladinski pesnik Janko Leban in ta je menda našemu Jožetu svetoval: v šolo ga dajte! Po vasi je završalo, da bosta pri Grmkovi hiši dva gospoda, eden je že, drugi bo šel pa zdaj v šolo. Edino Blažonova Mica je prav uganila, ko je prerokovala: ta že ne, je vse preveč igračkast in iz samega živga srebra delan, tak že ne bo gospod!

No in Jože me je zylekal v Ljubljano ter me izročil sestri Micki v vzgojo, ki je bila bratu za gospodinjo. Kakor me je sestra Franca doma cartala, ker sem bil najmlajši in ki nisem materine niti poznal, tako me je sestra Micka držala na kratkih vajejih, ker je vedela, da s cartanjem ne bom nove maše pel. Zame je bil prevelik prelom od ene vzgoje do druge in dožil sem šolo, da je vsega tega kriva. Dočim sem bil doma za gospodarja želja, ki se mi je ustregla vsaka želja in odpustilo sproti vse nerodnosti, je bilo v Ljubljani vse drugače. Komaj devet let sem bil star takrat, zato mi ni zame, če nisem takrat spoznal dostaroga kraja. Stanujejo pri Hodnikovi. Zelejo jima kak najlepše bivanje med prekmurskimi rojaki v Clevelandi.

Na Velko mešo v Turnišči. (Pisano avgusta 29.) "Prosesije z dalešnji krajov so prišle že v soboto (14. avg.). Drugo zajtro na svetek so prihajale neprestano do 10. vure. Ob 10 začnejo z evangeliumom i predgov pred cerkvijov. Te so prišli mimo z avtom, ka so cigeo vozili i žalili našega Gospoda Jezusa. Ne vupam vsega pisati. Predgo so meli naš mladi duhovnik, Berden po imeni, doma s Kobilja. Med i po predgi i med svetov pevčev je igrala godba svete Marijine pesmi. Vmes je bilo čuti preklinjanje par komunistov, ka so cigeo vozili. Ve so mladoga Berdena odpelali pa našega kaplana tudi. Zdjaj so samo eden mladi duhovnik tu, ka so lani prišli. Espreš (dekan Jerič) so pa že dve leti zaprejši. Dosta bi ti pisao, pa se ne vupam . . ."

Bilo je pa takole. Sestra Mica je šla neko popoldne k teti v Rožno ulico. Tonkova Jerica je bila tam omožena, doma iz Bezuljaka od Tonkovi in vsi, ki smo prišli z Menišije, smo jo smatrali za teto in vsak je bil tam dobro sprejet. Če drugega ne, je dobil skodelico bele kave in dobrega kruhka.

Za slučaj dežja naj vas tudi nič ne skrbi, ker prireditve se bo vršila vseeno, saj so strehe za glave skrit, zelodec pa želi mokroto, za kar bo dožje poskrbeli naši natakariji in kuharice, da bo vsem ustrezno.

Večja udeležba, da pevcev tudi več veselja do dela in obenem pa se jim pomaga kriti stroške za vzdrževanje zbora. Torej, ne pozabite priti v nedeljo na domačo zabavo k pevčcem Triglava. Anna Jensenko.

Nevednost

Neki kmet je opazil, da nosijo mnoge osebe očala, kadar berejo. Zato je vstopil k nekemu optiku, da si kupi tudi on očala. Optik mu da knjigo in več parov stekel, ki jih kmet natika drugo za drugim. Slednjič pa pravi, da niso ta stekla nič vredna. Tedaj pogleda optik slučajno knjigo in opazi, da jo drži kmet narobe. "Dragi prijatelj, očala so dobra, toda menim, da vi ne znate brati." "Če bi znal brati," odgovori kmet, "ne bi kupoval očal."

Skozi katero nosnico dihamo bolje

Malo je ljudi, ki bi znali odgovoriti na to vprašanje, ker gotovo še nikdar niso opazovali tega.

Francoski učenjaki pa so to stvar raziskali in ugotovili, da diha največ ljudi skozi levo nosnico bolje kakor skozi desno. Izmed 64 oseb je dihalo 56 oseb bolje skozi levo nosnico kot skozi desno. Navadno imajo taki ljudje, ki slabše dihalo skozi njo katar ali pa se jim je obojstrajstvu kaj pritaknilo.

Ko sem prišel popoldne iz šole in nistem našej serte doma, sem takoj vedel, da je pri teti in sem etel tje. Da pokažem, kako sem že domač v Ljubljani, sem odprl vrata v kuhinjo in zavpil na ves glas: "Ali je naša Mica le?" Rekel sem tako, kot bi sak na Menišiji. Pri nas so bile samo Mice in France, le v zosposkih hišah so bile Mimice, Marice in taki mili izrazi. Sestra ni rekla nič tam pri teti, ampak ko sva šla domov, mi je povedala, da nisem drugo kot en velik kmečki štor, teslo, burrovč in drugo tako kmečko orodje.

Razumljivo je, da se mi je aka šola visoke omike zelo zamerila in drugi dan po šoli sem jo ubral naravnost domov na Menišijo. Saj nisem ravno vedel za pot, ampak prepričan sem bil, da pelje vsaka cesta na Menišijo, ne more biti drugače. Ubral sem je proti Krimu, ker koliko sem vedel, da je Menišijo tam nekje za Krimom. Hodil sem in hodil že celo večnost, pa še nisem bil iz Ljubljane. Postaj sem lačen in obrnil sem se nazaj, trdno odločen, da bom šel na pot drugičkrat. Napravil sem nekako tako, kot tisti vandrovec, ki se je nameril iz Ljubljane v Trst. Prvi dan je prišel do Vrhnike in ker se mu je zdelo nerodno, da bi iskal prenočišča pri drugih ljudeh, se je obrnil in šel spat nazaj v Ljubljano. Drugi dan ravno tako in potem je uvidel, da je najboljšje, če ostane kar v Ljubljani pri domačih ljudeh.

Prav tako sem napravil tudi jaz in do božica, ko sem šel domov na prve počitnice, sem bil že kar cel škric. To so mi namreč povedali moji vrstniki doma, Namesto, da bi jih jaz preziral, ki sem bil tako velik gospod, da sem pohajal v ljubljanske šole, pa so se mene ogibali, kot bi prinesel garje s seboj. Nekateri so me spraševali, če jih bom povabil na novo mašo, drugi so se mi ponujali za kočijaža, kadar bom imel svojo faro. Bil sem sam proti številnim, zato jih ni kazalo z bicami učiti manire. Ko smo šli od polnočnice, mi je sledila gruča fantičkov. Ker sem dobro poznal njih namero, sem se domov grede skrбно držal očeta. Tam pred brčko martro, kjer gre cesta proti naši hiši, sem se obrnil in jim pokazal jezik za očetovim hrptom, Mulci!

No in tako so me vrteli in oblikovali klub vsemu zoperstavljanju od moje strani. Gospod nisem postal, toda šole mi vseeno niso hodile napake. Za vse, kar vem in znam saj ni dosti, se moram zahvaliti bratu Jožetu in sestri Micki. Brez njiju bi bil res to, kar sem bil, ko sem prišel v Ljubljano. Dva razreda ljudske šole sem dovršil v Ljubljani, nižjo gimnazijo v Kranju in potem dve leti trgovske šole v Ljubljani, pa sem bil sposoben za prvo službo. Potem je bilo treba k vojakom, zatem mi je svak Bogumil dobil dobro službo v posojilnem društvu in tedaj je v meni dozorel sklep — da grem po svetu. Menda je bil v meni duh Ahasverja, ki je tudi očeta gnal po svetu, da so šli trikrat v Bražilijo. Gnal me je v svet, da bi ga videl. Kaj bo v svetu, se nisem vprašal, niti odgovarjal na to vprašanje. Svet je velik in je dovolj prostora za vse. To sem ob kratkem povedal, da bodo čitatelji lažje razumeli to pripovedovanje, ki bo šlo, če Bog da.

O B Z O R

Issued Every Thursday for the Yugoslavs in Wisconsin
Tedenska priloga za Slovence v Wisconsinu

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address All Communications to
O B Z O R PUBLISHING COMPANY
830 So. 5th St. Milwaukee 4, Wis. Tel. Mitchell 5-4373

LOKALNE VESTI

Telefonska družba vložila peticijo za revizijo telefonskih pristojbin

Pred državno komisijo za javno postrežbo (Public Service Commission of Wisconsin) se je zadnje sredo začelo javno zaslišanje o novi peticiji Telefonske družbe za dovoljenje, da povejša sedanje, lanskega novembra začasno dovoljene pristojbine v toliko, da bi celokupni mesečni povšek znašal \$700,000, kar bi zanjo samo faktično pomenilo le okoli \$350,000 na mesec po odbitku davkov.

Mr. James B. Morrison, predsednik družbe izjavlja, da se je začasno povešanje, ki je bilo dovoljeno lanskega novembra, izkazalo kot nezadostno, zlasti še, kar so se cene vsemu materialu in plače osebju tudi od takrat stalno dvigale naprej. "Naša obveznost je," pravi Mr. Morrison, dati ljudstvu postrežbo v taki meri in kakovosti kot jo zahteva in potrebuje, in v ta namen moramo dodati naši dosedanji opremi najmanj za \$62,000,000 več te opreme. V dosegu tega morajo tudi naši dohodki biti sorazmerno višji, kakor so sedaj."

Po novem načrtu družbe bi tistih 25% popusta za točno plačevanje mesečnega računa, ki ga je bil doslej deležen vsak telefonski naročnik, odpadlo. Ravno tako bi se podražila za 5c do 10c pritojbin za vse klice na daljavo v mejah države, in dočim bi dosedanje takozvane "flat rates" ostale kakor so, to je za "one party line" \$5.60, za dve \$4.75 in za štiri \$3.90, pa bi se takozvane "Message rate" postrežba za 75 klicev (na "one party line") povešala za 15c (t. j. od \$4.35 na \$4.50, in za 60 klicev (na dve in štiri party line) od \$3.10 na \$3.25. To je za privatne telefone. Za trgovske telefone pa bi bil novi povšek 25c na mesec in pet klicev manj. Sedanja pristojbina je namerč \$6 za prvih 80 lokalnih klicev na mesec, nova pristojbina pa bi bila \$6.25 za 75 lokalnih klicev. Pristojbina za naknadne klice (nad prvih 75) bi ostala kot dosedaj 5c, toda s to razliko, da bi v to pet centno pristojbino bilo vključenih 225 klicev (nad 75), namesto dosedanjih 220. Z drugimi besedami: nadaljno znižanje te pet centne pristojbine za vsak klic bi stopilo v veljavo šele pri 226. klicu (nad prvimi 75), namesto pri 221., kakor dosedaj. — O tej peticiji Telefonske družbe se sedaj razpravlja pred državno komisijo za javno postrežbo. O vzrokih ki jih družba navaja za to svojo

zahtevo pa prečitajte današnji oglas.

Milwaukee County Community Chest

Milwaukee County Community Chest" kampanja se bo pričela letos 4. oktobra in bo trajala do 21. oktobra. Letošnji cilj je \$2,572,821. Od te svote se pričakuje, da bodo posamezni privatni domovi in mali trgovci prispevali \$429,837, \$648,420 se pričakuje da bodo prispevali srednji trgovci in obrati, ki zaposlujejo 50 ali več delavcev, in \$1,494,564 pa se pričakuje, da bodo darovali premožnejši sloji in večje družbe. Community Chest vzdržuje 37 dobroteljskih in zdravstvenih ustanov v milwauskem okraju in lansko leto je bilo deležnih dobrot in brezplačne postrežbe v teh ustanovah 108,813 oseb. Nameni in cilji te kampanje zaslužijo zato vsa podpora in čim širokogrudnejši odziv s strani javnosti.

Petindvajsetletnica društva sv. Ane

V soboto 18. septembra je društvo svete Ane št. 173 Kranjske slovenske katoliške jednote praznovalo svojo petindvajsetletnico v dvorani Harmony Hall. Zbrale so se članice in njih znanci, da skupno na skromen način proslavijo spomin ustanovitve svojega društva. Zborovanje je odprla predsednica Ana Saffron ter podala v svojem govoru zgodovino društva. Prvi sestanek, ustanovni, je bil 4. febr. 1923. Ustanovitev je podpiral župnik Marko Pakiž, zelo pa je pomagal Mr. Joe Windišer v imenu KSKJ. Prvi odbor društva so tvorile Ana Spende, predsednica, Amalija Hojnik, podpredsednica, Kristina Rebernišek tajnica, Marija Koropec, zapisničarica, Amalija Hojnik, blagajničarka. V petindvajsetih letih je umrlo 18 članic. Sedaj je v društvu 139 članic v odrastlem oddelku in 57 v mladinskem. Za predsednico je spregovoril župnik Franc Gabrovšek in pozdravil vse navzoče. V svojem govoru je izrazil željo, naj bi društvo še naprej delalo v istem duhu medsebojne pomoči in prave krščanske ljubezni do bližnjega. Po teh besedah je predsednica še posebej predstavila in pozdravila članice, ki so v društvu od ustanovitve. Vsaka je prejela kot pozdravin spomin lep šopek rož.

Članice ustanoviteljice, ki so bile navzoče so sledeče: Ana Spende, Kristina Rebernišek, Barbara Štukel, Mary Hren, Mary Martinich, Mary Peteršak, Agnes Peterlin, Ana Levar.

Sedanji odbor društva tvorijo: Ana Saffron, predsednica, Rozj Deželan, podpredsednica, Martina Moertel, tajnica, Josephine Brulc, blagajničarka, Mary Jamnik, zapisničarica, Rozi Malarič, rediteljica. V nadzornem odboru pa so: Mary Gorenc, Anne Saffron, Stephanie Krainz.

Petnajstletnica društva Krščanskih mater

V nedeljo popoldne 19. sep. je imela svojo prireditev društvo Krščanskih mater v cerkveni dvorani sv. Janeza. Praznovalo je 15 letnico svojega obstoja. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1933 na pobudo takratnega župnika Luke Gla-

deka. Petnajst let je društvo pridno skrbelo za lepoto hiše božje in tako pomagalo k napredku župnije, skrbelo pa po svoji moči tudi za notranji napredek svojih članic. Sedanji odbor deluje pod predsedstvom Mrs. Mary Soba, podpredsedništvom Ane Grahek, tajništvom Frances Rieser in blagajničarstvom Helen Bizjak. Članice so se spomnile ta dan svojih predsednic, ki so v prejšnjih letih vodile društvo, prve predsednice Mary Lovretič, dalje Josephine Pung, Ane Grahek, Mary Lukšič, Mary Kotze, Josephine Keržič, Frances Bokal.

Največ vzroka zakaj bi Sovjeti radi izgnali zapadne zaveznike iz Berlina in največ vzroka, da zapadni zavezniki nočejo iz Berlina, je ta, ker tam zvedo več novic iz železnega zastora, kot bi jih mogli zvedeti v Moskvi sami. Berlin je prav za prav opazovalna točka za zapadne zaveznike. To tudi Sovjeti dobro vedo in bi jih s te čim širokogrudnejši odziv s strani javnosti.

ZA VSAKEGA NEKAJ

J. D.

Pivovarna U.S. Brewing Co. v Red Bluff, Kalifornija, je napovedala konkurz. Sodnik je ukazal, da se zlije 124,000 galon piva v reko Sacramento. Ko so meščani zvedli o tem, so pograbili posodo, kar je mogel kdo in so hoteli, da prestrežejo pljačo, predno pride v reko.

Diplomatske depeše vedo povedati, da je Jugoslavija na tem, da mora dobiti ekonomsko pomoč od zapada, ali pa se mora pobotati z Moskvo in dobiti nekaj pomoči od tam ali iz dežel, katerim bil Moskva dovolila dati tako pomoč.

V nekem norveškem zalivu so začeli razkopavati nemško bojno ladjo Tirpitz, ki so jo anagleska letala poškodovala v zadnji vojni. Delo bo vzelo kakih pet let. Od ladje bodo do-

bili kakih 20,000 ton železa in jekla, 100 električnih motorjev in mnogo drugih vrednot.

Ko je prišel irski ministrski predsednik Costello v New York, so ga vprašali, če ima kakkega sorodnika. Odgovoril je: "Na Irskem ni nikogar, ki bi ne imel sorodnika v Ameriki." Cesar morda irski minister ne ve, je to, da ameriški Irski mislijo, da je Amerika njih "kontra".

Cpl. Marion Williams, ki služi v Nemčiji, se je vrnil domov v Indianapolis, Ind. z letalom, da bi prisostvoval pogrebu svoje žene. Ampak žena je bila zdrava in vesela, da je videla moža. Sporočilo o smrti je bilo namenjeno nekemu vojaku enakega imena. Marion je bil vesel pomote tudi zato, ker drugače ne bi bil dobil

dopusta, da obišče dom.

V Tokiu je stal pred sodnikom, obsojen tatvine, Hideo Mijama. Medtem, ko sta se odvetnika pripravila, je Hideo ukradel kapo policaju v dvorani, jo pokril, vzel pod pazduho dežnik svojega odvetnika in se napotil iz sodne dvorane, ne da bi kdo postal pozoren nanj. In bi se bil izmazal, da ni poskušal sneti s stene veliko uro, ko so ga opazili in pripeljali nazaj pred sodni stol.

V Ann Harbor, Michigan, je šla po razpoko Mrs. Helen Tibbitts. Povedala je, da je sita kar počne njen mož. Vselej, kadar se ji namreč kakšna jed prismoči, mož tak dogodek vestno zabeleži v svoj zapisnik.

V St. Louisu se je ženil cerkveni organist Frederico Aquardo. Ko so bili vsi lepo zbrani v cerkvi, je stopil organist na kor, zapel dve lepi pesmi, nato je zaigral na orgle poro-

čno koračnico, potem pa hitel pred oltar ob stran svoji nevesti, ki ga je tam udano čakala.

Milijonar Herman Shultz v Le Mars, Iowa, je naznanil javnosti, da bo razdal večino svojega bogastva. Kmalu zatem so vdrli tatovi v njegovo hišo ter mu odnesli vrednosti za \$124,341. Za toliko ima bogataš zdaj manj skrbi.

V Medellin, Colombia, je Candido Zapata, star 81 let, oni dan poslal h krstiju svojega 54. otroka. Zapata je bil poročen štirikrat.

Mrs. Mary Miner v Cedar Rapids, Iowa, je šla po razpoko. Povedala je sodniku, da njen mož postopa nečloveško z njo. Ko je sodnik zahteval, naj mu to bolj natančno opiše, je priznala, da jo je mož z dlanjo naploskal po zadnji strani telesa. Sodnik je razsodil, da to še ni nečloveško ponatopanje in ni dal razporeke.

Pokličite "Billa" danes ORchard 2-4899

WM. S. CLUCAS

BRIVEC

808 S. 5th Street

Ali se Vam mudi? Pokličite nas po telefonu in povejte nam čas, kdaj pridete, da Vam ne bo treba čakati. Imamo

4 BRIVCE — NIČ ČAKANJA

Telephone rates are still inadequate

It is the responsibility of the Wisconsin Telephone Company to provide the people in the areas it serves with the telephone service they want — at the lowest possible cost.

Telephone rates should be high enough to meet the cost of doing that job, plus a reasonable return on the funds invested.

Increased Rates Are Necessary

When rising costs forced us to ask for increased rates in 1946, it was our first general request for an increase in more than twenty years.

The temporary rate increase allowed in 1947 was less than the company asked for and much less than we need under present conditions.

That is why we have asked the Public Service Commission of Wisconsin for a revision in telephone rates.

Costs Have Gone Up

Like any other business, the telephone company must receive a fair price if it is to deliver good service. Equipment and materials are higher. Telephone wages are at the highest level in history. So, like every individual — like every other business — our costs have gone up.

What We've Done and What We Plan to Do to Give Wisconsin Better Telephone Service

To maintain good telephone service, we have invested more than \$52,000,000 since the war for buildings, central office equipment, poles, cable, wire and other telephone plant. And we plan to spend a great deal more in the next few years to be able to provide our customers with the service they need and want when they want it.

Earnings Must Be Enough to Attract Investors' Money

We must have sufficient income to meet our day-by-day operating costs. And there must be enough left to pay a fair and adequate return to investors — the people whose money is used to build new telephone facilities, so that they will be willing to invest the money required.

Good Service Requires Adequate Rates

Good telephone service is most essential to the growth and industrial development of the State and the needs of every community. Rates must be adequate to permit us to give the kind of service you want. That is all we ask.

W I S C O N S I N T E L E P H O N E C O M P A N Y

Tune in... the
AMERICAN-JUGOSLAV
(SLOVENIAN)
RADIO HOUR
OF MILWAUKEE

A Program of Classical and Folk Music of Slovenia

Every Sunday Morning
11:00 to 12:00
C. S. T. **WEXT** NOON
1430 Kilocycles

English and Slovene
Announcements!

Petnajstletnica društva Krščanskih mater

V nedeljo popoldne 19. sep. je imela svojo prireditev društvo Krščanskih mater v cerkveni dvorani sv. Janeza. Praznovalo je 15 letnico svojega obstoja. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1933 na pobudo takratnega župnika Luke Gla-

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 23. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedez: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1918

Nasle gese: "Vse na vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 6951 W. Oakdale Ave., Chicago 34, Illinois
2. podpredsednik: KATHERINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Illinois
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POKOTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharsburg, Pa.
MARY KOVAIC, 2456 So. Avers Ave., Chicago, Illinois
JOHN DENSA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Illinois

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. jan. 1947 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijona dolarjev.

Družstvo za DSD se lahko ustnovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 članicami za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan molkega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lame St., Joliet, Ill.

Zapisnik

trinajste redne konvencije Družbe sv. Družine, ki se je vršila 23. in 24. avgusta 1948 v dvorani cerkve sv. Jožefa, Joliet, Ill.

Po sklepu 12. redne konvencije, vršene se 28. in 29. avgusta 1944 v Chicagu, Ill., je bila dana naloga glavnemu odboru DSD, da določijo čas, kdaj in kje naj se vrši 13. redna konvencija Družbe sv. Družine.

V nedeljo, 22. avgusta 1948 ob 11 uri dopoldne se je vršila v cerkvi sv. Jožefa v Jolietu slovesna sv. maša za žive in mrtve člane in članice DSD, katero je daroval prečastiti g. Karlist Langerholtz OFM ob asistenci Rev. M. J. Butala in Rev. George Kuzma; Rev. Gregorich ceremoniar. Med sv. mašo je imel slavnostno pridigo Rev. Geo. Kuzma. Te sv. maše so se udeležili vsi glavni uradniki in uradnice in vsi delegati in delegatkinje.

Prva seja v ponedeljek zjutraj, 23. avgusta

Brat gl. predsednik Frank Tushek prosi zbornico, da zavzamejo svoje prostore ter nato v lepih besedah pozdravi glavne uradnike in uradnice in delegate ter delegatkinje in odpre 13. glavno zborovanje Družbe sv. Družine. Rev. George Kuzma opravi molitev. Br. predsednik nato omenja, da se govori v angleškem in slovenskem jeziku. Brat gl. tajnik Frank Wedic v lepih besedah pozdravi zbornico ter nato čita imena gl. uradnikov, ki so navzoči v razen gl. blagajnika br. Josepha Klepeca, ki je vsled boleznih odsoten; odsotna sta tudi duhovni vodja Rev. Matthew Kebe in II. porotnik John Densa. Delegacija št. 1: Anton Smrekar, Joseph Buchar, Peter Plut, Rev. George Kuzma, Mat Vranešič, John Barbič, Simon Šetina, Frank Gerdesich, John

Mutz in Wm. Vertin.
Št. 3: John Prazen.
Št. 5: Frank Less.
Št. 8: Anna Marentič.
Št. 11: George Weselich, Joseph Bahorich.
Zt. 12: Anna Jerisha, Julia Camp, Jennie Krall in Ursula Ambrose.
Št. 13: Antonia Densa, Mary Tomažin, Anna Frank in Louis Zefran.
Št. 14: Nick Pavlakovich in Alfred Kelley.
Št. 16: Veronika Kolenko.
Št. 17: Josephine Bradish.
Št. 19: Marko Gornik.
Za reditelja je izbran Wm. Vertin.

Brat predsednik nato imenuje v različne odbore sledeče: poverilni odbor: Josephine Bradish, Peter Plut in Ana Frank. Gospodarski odbor: Nick Pavlakovich, George Weselich in Mary Tomažin. Finančni odbor: Anna Jerisha, Louis Zefran in Alfred Kelley.

Poverilni odbor poroča, da so pronašli vse poverilne liste delegacije v redu in jih priporočajo v odobritev, kar zbornica sprejme. Sprejet je bil predlog, da zborujemo od 9 do 12 ure dopoldne, s pol-urnim odmorom zjutraj in popoldne. Br. gl. predsednik poda svoje poročilo za zadnja štiri leta, ki se glasi:

Poročilo gl. predsednika
Prečastiti mi gg. duhovniki, glavni uradniki in uradnice in cenjeni mi delegati in delegatkinje zbrani na 13. redni konvenciji DSD v Jolietu, Ill.
Kakor vam je znano, je zadnja konvencija, ki se je vršila avgusta 1944 v Chicagu, Ill., dala polno moč glavnemu odboru, da naj preskrbi mesto in čas, kjer naj se vrši prihodnja konvencija DSD.
Iz tega namena je gl. odbor na svoji letni seji meseca janu-

arja 1948 soglasno sklenil, da se naj vrši 13. redna konvencija DSD v Jolietu, Ill., kjer se nahaja največ podrejenih družtev DSD.

V članstvu ne kažemo nobenega napredka, ker ni pravega zanimanja od nas vseh, da bi pridobili nove člane in članice, posebno v mladinski oddelek, ker prestopajo mladi člani in članice v odrasli oddelek, se s tem znižuje število članov in članic mladinskega oddelka, zato moramo vedno gledati, da se pridobi v mladinski oddelek kolikor mogoče novih članov in članic, tako da nadomeščajo one, ki iz enega ali drugega vzroka prenehajo biti člani DSD.

Posojila: Družbin denar je danes težko investirati po primernih obrestih na dobra posojila. Vaš gl. odbor je po svoji najboljši previdnosti deloval v prid celokupnega članstva.

Ko sem prevzel predsedniške poše meseca januarja 1948, je po finančnem poročilu ob zadnji konvenciji imela Družba vsega premoženja nekaj čez \$130,000, ob tej konvenciji pa ga ima čez \$165,000. Iz tega je razvidno, da DSD kaže lep napredek, da je gl. odbor imel dosti posla in dela pri investicijah.

Naših vojakov članov je 86, kateri so bili v vojni službi; soglasno je bilo sprejeto, da daruje Družba vsakemu \$10.00 in je dozdaj plačano \$860.00. Poročam tudi, da smo od zadnje konvencije kupili 22 tisoč vladnih bondov, ker po sklepu gl. odbora, da se v bonde investira do vsote \$50,000.00; ta cilj smo dosegli, kakor je bilo že objavljeno v našem glasilu. Zahvalim se vsem gl. odbor-

Poročilo glavnega tajnika

Brat gl. predsednik, gl. uradniki(ce), delegatje in delegatkinje. Slavna zbornica:
Da bo slavni zbornici 13. redne konvencije znano finančno stanje, poskušanje in delovanje tikačev se mojega urada, sem tu sestavil poročilo za zadnja štiri (4) leta, to je od dne 1. julija 1944 pa do dne 30. junija 1948.

Table with 2 columns: DOHODKI (Income) and STROŠKI (Expenses). Includes items like Preostanek v blagajni dne 1. julija 1944, Izplačili za smrtninski sklad, etc.

Skupni dohodki za štiri leta \$278,908.04
Skupaj \$406,804.09

Table with 2 columns: DOHODKI (Income) and STROŠKI (Expenses). Includes items like Izplačili za posmrtnine, Izplačili za poškodnine in operacije, Plačila za bolniški sklad, etc.

Skupni stroški za štiri leta \$279,071.33
Skupaj \$127,769.76
Razlika v posojilih in nakup bondov \$ 28,408.04

V blagajni dne 30. junija 1948 \$156,177.80
Te so pronašli glavni nadzorniki, da se popolnoma strinja, na zadnji polletni seji dne 29. julija 1948.

Table with 2 columns: BILANCA SKLADOV: (Balance Sheet). Includes Smrtninski sklad, Poškodninski sklad, Bolniški sklad, Mladinski sklad, etc.

Table with 2 columns: RAZPOREDBA PREMOZENJA (Distribution of Assets). Includes U. S. Defense bonds, U. S. Treasury bonds, Puerto Rico Water and Electric Revenue, etc.

nikom in odbornicam za lepo složno delovanje in vestno izpolnjevanje svojih uradnih dolžnosti po pravilih in državni postavah za večji napredek naše dične bratske katoliške podpore organizacije Družbe sv. Družine.

To je moje poročilo, bratsko prečitano na 13. redni konvenciji DSD.

FRANK TUSHEK, glavni predsednik.

Poročilo brata gl. predsednika se sprejme kot je bilo poročano.

Br. gl. tajnik priporoča, da se pošljejo brzojavke na pristojna mesta. Br. predsednik imenuje v ta odbor: Rev. Geo. Kuzma, Louis Zefrana in Jos. Bohoricha; sklenjeno je, da ima ta odbor polno moč, da pošlje naše čestitke, kamor se jim zdi potrebno.

Brat I. podpredsednik Steve Kosar poroča, da je izpolnjeval vse dolžnosti svojega urada skozi zadnja štiri leta. Ob zadnji konvenciji smo se nahajali v času vojne, v kateri smo bili tudi mi prizadeti. Naša organizacija je storila vse, kar je mogla storiti za našo domovino in upa, da bo ta zbornica ukrenila vse potrebno za napredek DSD.

Poročilo brata I. podpredsednika se sprejme, kot je bilo poročano.

Sestra Katarina Bayuk, II. podpredsednica, poroča, da je storila vse, kar je bilo v njeni moči, za prosep naše organizacije in da je pripravljena še nadalje delovati zanjo.

Poročilo sestre II. podpredsednice se sprejme kot poročano.

Brat gl. tajnik poda svoje obširno poročilo za zadnja štiri leta kakor sledi:

Table with 2 columns: Washington Toll Bridge, The LaCade Gas Light Co., Federal Savings and Loan, etc.

Skupaj v blagajni dne 30. junija 1948 \$156,177.80
Nabrani assessmeti še ne poslani na glavni urad 2,009.87
Članstvo dolguje 717.42
Doseorele in dotočene obresti 1,248.98
Inventar premoženja 9,015.84

Skupaj \$160,902.07
Dolg D. S. D.:
Neizplačane posmrtnine \$ 1,063.00
Skupno premoženje D. S. D. dne 30. junija 1948 \$159,839.07

Vse posojilne listine, bondi in druge vrednosti Družbe so bile pregledane po nadzornem odboru na polletni seji, dne 29. junija 1948, kar so našli, da je vse v pravem in lepem redu in da se vse tudi popolnoma strinja.

Pristopilo članov in članic v odrasli oddelek 147
Pristopilo članov in članic v mladinski oddelek 83
Skupaj 230

Umrlo članov in članic odraslega oddelka 74
Umrlo članov in članic mladinskega oddelka 0
Suspendirani in drugače zapustili 196
Skupaj 270

Ostane članov in članic v odraslem oddelku 1,075
Ostane članov in članic v mladinskem oddelku 252
Skupaj članov in članic oba oddelka 1,327

Nazadovali v zadnjih štirih letih za 40 članov in članic.

Slavna zbornica:
Po tem finančnem poročilu se vidi, kaj smo v zadnjih štirih letih storili in kako smo napredovali. V finančnem oziru, tako rekoč v smrtninskem skladu, smo naredili velik napredek, ampak v vseh drugih skladih smo pa nekaj nazadovali, posebno v poškodninskem skladu. V vseh mojih dvajsetih letih uradovanja kot vaš glavni tajnik, gre ta sklad vedno nazaj. Na zadnji konvenciji, ko smo sprejeli novo lestvico za ta sklad ter posojila in dodali več izplačil, sem mislil, da bo vse pokrivalo, ampak ne. To pa zato, ker smo imeli toliko več takih slučajev kot v prejšnjih letih. Mogoče bo pa zanašanje kaj boljše. Bolniški sklad že kaže precej dober preostanek, kljub temu, da smo več izplačali kot pa prejeli. Mladinski oddelek pa vedno kaže čez solventnost, kakor tudi naš posmrtninski sklad odraslega oddelka in v teh skladih je preveč denarja.

Stroškovni sklad: Iz tega sklada se pa vse plača in je res čudno, da še ne rabimo rdeče tinte. Konvenčni sklad: Tukaj pa mora ta konvencija nekaj napraviti, ker 25c na leto od člana in članice ne zadostuje. V tem skladu smo imeli na zadnji konvenciji \$861.50, a stroški tiste konvencije so pa bili \$1341.25, torej premalo \$479.75. Sedaj pa imamo v tem skladu samo \$471.25, in ta konvencija bo ravno toliko stala ali pa še več. Zaradi tega tukaj svetujem, da se ob priliki pogovorite, kaj bi bilo najbolje storiti za ta sklad in tako, da bo potem skupnemu članstvu všeč in da ne bo ta zadeva v zvezi preveč dragocenega časa, ko pride slednja na dnevni red. Za vse druge sklade pa mora ta konvencija tudi gledati na to, da se nič ne poviša v assessmetih, kljub temu da eni skladi posebno, kakor je bilo že poročano, poškod. sklad je ločila darilo \$10.00 vsakemu članu, ki je bil v vojaški službi in za to smo izplačali 86 članom \$860.00. Mislim sem, da bo to velika reklama, pa ni čisto nič koristila in naša organizacija, kolikor mi je znano, je bila edina, ki je dala to darilo. Vojaških smrtnih slučajev smo pa imeli samo dvoje, namreč dva člana, za katerega smo izplačali celotne posmrtnine, za enega \$1000.00 za drugega pa \$500.00, skupaj \$1500.00. Junija 1947 smo imeli preiskavo po državnih nadzornikih države Illinois, ki so bili na gl. uradu deset dni. Pregledali in preračunali so vse knjige in vse listine, vrednosti in bonde na banki. Našli so vse v lepem redu. Ko smo potem prejeli njihovo poročilo, smo videli, da so

bili z vsem zadovoljni in da so ugotovili našo solventnost za 113.01 odtokov. Torej vidite, da je Družba v dobrem stanju in vredna priznanja ter dobre besede, ker če bi ne bila to resnica, ti možje tudi ne bi dali zadovoljive izjave.

Leta 1947 je tudi prenehal izhajati Amerikanski Slovenec, ki je bil glasilo naše Družbe že več let. Glasilo smo morali imeti, zato smo se morali drugam obrniti in to gotovo na katoliški list. Gl. odbor je že nekaj časa o tem debatiral in tako smo prišli do zaključka, da se obrnemo na Ameriško Domovino, da postane naše glasilo, kar smo tudi storili. Napravili smo pogodbo, da se plača 5c mesečno za vsakega člana in članico, zraven pa še Družba plača \$200 na leto za svoja poročila itd., kar je skoro ravno tako kot je bilo pri A. S. samo v malo drugačni obliki.

Ko je to glasilo začelo prihajati med članstvo, se je od strani slišalo, da ni članstvu po volji, toda gl. odbor se ni na to oziral, ampak prav bo, ko pride ta zadeva na dnevni red, da ta konvencija podpre ali pa zavzame sklep gl. odbora v ta namen, da se bo znal gl. odbor potem ravnavati.

Konvencija je samo na vsaka štiri leta. Torej dajmo debatirati in sklepati in tako rešiti samo stvari, katere bodo umestne in v resnici v korist in napredek naše Družbe, kar se pričakuje od zbornice. Znano pa vam je tudi, da se moramo ravnati po državnih zakonih in vsi naši sklepi se morajo tudi ž njimi ujemati.

Kot po navadi na naših prejšnjih konvencijah, gotovo bo tudi na tej omenjeno združenje. Jaz vam tukaj podajam poročilo naše Družbe in razvidno je, da drugega ne potrebujemo kot nove člane in članice v oba oddelka in ostanem siguren, da boste vi to stvar prav razsodili, ko pride v debato.

Ko pridejo poglavitne zadeve na dnevni red, hočem tudi jaz podati svoja priporočila vam v pretres in rešitev.

Zahvalim se vsem gl. uradnikom in uradnicam, uradnicam in uradnicam krajevnih društev za naklonjenost in pomoč, posebno pa tajnikom in tajnicam, ker s temi sem imel največ posla in dela. V zadnjem letu sem zaradi mojega sedanjega položaja v nekaterih stvareh zaostal in nisem bil tako točen in vem, da vam tega ni potreba tukaj razlagati. Zahvalim se vam pa za vašo potrpežljivost in vem da bo zopet vse v pravem redu.

Predragi mi uradniki in uradnice, delegatje in delegatkinje 13. redne konvencije; moja največja želja na tej konvenciji je: da bi bil vsaj enkrat uslišan apel gl. odbora, kateri je, da se pomozhi naše članstvo in da bi se zares zavzeli, da hočemo to storiti. Če bomo pa samo mrtvi ostali, potem pa tudi ni moja želja biti še naprej vaš glavni tajnik. Dvajset svojih let sem dal in svojo navdušenost, da bi Družba sv. Družine, ki ima tako lepo ime, rasla in napredovala, kar se je v finančnem oziru uresničilo, ne pa v članstvu. Torej izgovora nimamo nobenega, polje je pa jako veliko za obdelovati.

Torej še enkrat prav prisrčno zahvala vam vsem in Bog blagoslovi naše delo na tem zborovanju, s katerim moramo biti gotovi v dveh dneh.

FRANK J. WEDIC, glavni tajnik.

Poročilo gl. tajnika zbornica soglasno sprejme kot je bilo poročano. Rev. Matthew Kebe, duhovni vodja, so se udeležili zborovanja ob 11 uri in so nam podal lep govor, namreč, da so naša katoliška društva stebler sv. Cerkev, da moramo upeljati način, da bi ta društva bolj rasla in sem prišel do zaključka, da bi po vseh slovenskih na-

Zapisnik

(Nadaljevanje s 4. strani)

selbinah vsi farani postali člani naše Družbe. Poročilo čast. g. duhovnega vodje zbornica o dobri.

Ker je naš gl. blagajnik br. Joseph Klepec hudo prizadet vsled bolezni in se mu ni moglo udeležiti zborovanja, bo njegovo poročilo bral gl. tajnik, kakor sledi:

Poročilo gl. blagajnika

Sobrat gl. predsednik, častita duhovščina, glavni uradniki in uradnice, delegati in delegatice, cenjena zbornica 13. redne konvencije DSD:

V imenu Družbe sv. Družine vas pri srčno pozdravljam in vam želim veliko uspeha.

Kakor vam je znano, sem na bolniški postelji že skoraj dve leti in mi je nemogoče priti na sejo.

Izrekam najlepšo zahvalo gl. tajniku sobratu Franku J. Weditcu, ker je ves ta čas opravljal posle gl. blagajnika namesto mene, in gledal, da je šlo vse v lepem redu naprej.

Zahvalim se vsem odbornikom, ki so kaj storili namesto mene. Naj vam Bog stoterno povrne.

Delujte v slogi za dobrobit in napredek naše organizacije — Družbe sv. Družine!

Ostajam z bratskim pozdravom,

JOSEPH KLEPEC,
gl. blagajnik.

Poročilo brata gl. blagajnika sprejeto kot poročano. Sledi odmor.

Poročilo I. nadzornika

Brat Andrew Glavač poda svoje poročilo kot I. nadzornik in omenja, da ker je naš gl. tajnik podal finančno poročilo o stanju Družbe, da je vse popolnoma v redu in da se strinja s poročilom gl. tajnika. Poročilo I. nadzornika se sprejme kot poročano.

Poročilo II. nadzornika

Brat Joseph Drasler, II. nadzornik, poroča, da je poročilo gl. tajnika v redu in se tem potom prav lepo zahvali za tako lepo složno delovanje gl. odbora. Poročilo II. glavnega nadzornika sprejeto.

Poročilo III. gl. nadzornika

Br. Joseph Jerman, III. gl. nadzornik poroča, da se je udeležil vseh transakcij bondov in se zahvali gl. odboru za tako lepo složno sodelovanje. Poročilo 3. gl. nadzornika sprejeto.

Poročilo porotnega odbora

Brat Joseph Pavlakovič, 1. porotnik poroča, da vlada lep mir med članstvom, ker v zadnjih štirih letih ni naš odbor dobil nobene pritožbe, vendar pa bi želeli, da bi naša Družba bolj rasla v članstvu. Poročilo br. I. porotnika se sprejme kot poročano.

Sestra Mary Kovačič, 2. porotnica, poroča, da vlada lepa sloga med članstvom, vendar bi bila tudi njena želja, da bi šli vsi na delo in pridobili kar največ mogoče novega članstva v oba oddelka.

Poročilo 2. gl. porotnice se sprejme kot poročano.

Brat John Densa, 3. porotnik ni navzoč in se mu ni moglo udeležiti tega zborovanja.

Br. gl. tajnik poroča, da moramo izbrati odbor za pravila. Br. gl. predsednik imenuje v ta odbor: Antonia Denša, Anna Frank in John Prazen ter Rev. Geo. Kuzma.

Rev. Kuzma poročajo, da so poslali brzojavke sledečim: — predsedniku U. S. A., guvernerrju države Illinois, Insurance Commissionerju v Springfield, Ill., kardinalu S. Stritch-u in škofu Rožmanu. Zaključek se je ob 12. uri z molitvijo duhovnega vodje.

FRANK TUSHEK, gl. preds.
JOHN NEMANICH, zapis.

DRUGA SEJA

v ponedeljek popoldne 23. avg.
Gl. predsednik odpre sejo ob 1:30 uri, duhovni vodja Jo. Prečitajo se čestitke: iz Pitts-

burgha, Pa., poslano po Mrs. Bahorich in Mrs. Weselich, čl. društva št. 11 DSD; od Franka Vrančičar, konvencijski predsednik ABZ in Frank Tomsich Jr. konvencijski tajnik ABZ; od zakladniškega departmenta, Washington, D. C., za nakup U. S. vojnih bondov; od Josephine Erjavec, gl. tajnice Slovenske ženske zveze.

Nato sledijo poročila delegatov in delegatic: za društvo št. 1 Anton Smrekar, Joseph Buchar, Peter Plut, Rev. Geo. Kuzma, Math Vranešič, John Barbič, Simon Šetina, Frank Gerdesich, John Mutz in Wm. Vertin. Sledi odmor. V dvorano pride John Gottlieb iz Chicaga, ki nas prav lepo pozdravi in nam želi obilo uspeha ter nam priporoča "Novi Svet" in "Resnico" in nam priporoča, da ako zbornica sprejme, da bi bila "Resnica" naše glasilo.

Za društvo št. 3 John Prazzen, za dr. št. 5 Frank Less, za dr. št. 8 Anna Marentič, za dr. št. 11 Geo Weselich in Joseph Bahorich, za dr. št. 12 Anna Jerisha, Julia Camp, Jennie Krall in Ursula Ambrose, za dr. št. 13 Antonia Denša, Mary Tomazin, Anna Frank in Louis Zefran, za dr. št. 14 Nick Pavlakovich in Alfred Kelley, za dr. št. 16 Veronika Kolenko, za dr. št. 17 Josephine Bradish, za dr. št. 19 Marko Gornik.

Vem odborom je bila dana naloga, da grede na delo in podajo svoja poročila jutri na zborovanju.

Zaključek se je ob 5. uri z molitvijo duhovnega vodje.

FRANK TUSHEK, gl. preds.
JOHN NEMANICH, zapis.

TRETJA SEJA

v torek popoldne 24. avgusta
Brat predsednik pozdravi zbornico ter se lepo zahvali č. g. duhovnemu vodji za opravljeno sv. mašo danes zjutraj za vse žive in mrtve člane DSD, nakar odpre tretje zborovanje ob 10:30 uri. Duhovni vodja molji.

Brat gl. tajnik čita imena gl. odbornikov in odborne ter delegatov in delegatic. Navzoči so vsi razen gl. blagajnika in 3. porotnika. Prečitajo se čestitke: od N. P. Parkinsona, Director of Insurance, države Illinois. Od Antona Strukel iz La Salle, Ill, kar zbornica sprejme. Sledi čitanje zapisnikov večrajnjih sej, ki so sprejeti kot čitani. V dvorano pridejo naš č. g. Rev. M. J. Butala, ki nas prav lepo pozdravi. V dvorano pride tudi Mr. Joseph Grdina, ki nas lepo pozdravi v imenu našega glasila Ameriške Domovine in nam priporoča, da ko bomo razmotrivali o našem glasilu, da bi še nadalje izbrali A. D. za svoje glasilo.

Gospodarski odbor poda svoje poročilo. Brat Weselich poroča, da se prenese iz posmrtnskega sklada v stroškovni sklad vsoto \$2,000.00 in v konvencijski sklad 1000.00, da se plača za slovesno sv. mašo \$25.00, za rent od dvorane cerkvi sv. Jožefa \$50.00, plače gl. odbora naj ostanejo kot sedaj, le v slučaju, da zbornica odloči drugače; plača zbornice naj bo \$10.00 na dan. V slučaju, da bi to bilo v korist Družbe, lahko gl. odbor upelje atletiko vseh vrst; glasilo naj ostane A. D.

Brat Peter Plut predlaga, da se iz poročila gospodarskega odbora sprejme prva točka z dodatkom, da se prenese iz posmrtnskega sklada v posmrtnski sklad vsota \$2000. Sestra Jennie Krall podpira, in predlog je sprejet. V dvorano pride sestra Josephine Erjavec, gl. tajnica SZZ, katera nam želi veliko uspeha.

Gl. tajnik Fr. Wedic predlaga, da se poročilo gospodarskega odbora sprejme v celoti. Predlog vsestransko podpiran in sprejet.

Sledi poročilo finančnega odbora: Sestra Anna Jerisha poroča, da je ta odbor prona-

šel tako na banki kakor v drugih knjigah vse v redu in se zahvaljuje gl. tajniku za tako lepo vodstvo. Sprejet je bil predlog, da se ta odbor razpusti in v njih poročilo sprejme kakor poročano.

Poročilo odbora za pravila

Rev. Geo. Kuzma poročajo, da naj ostanejo pravila kot so sedaj z dodatki zapisnika zadnje konvencije in vse sprejete resolucije na tem zborovanju priporočane po gl. tajniku in Commissionerju od Insurance departmenta. Gl. tajnik predbere resolucijo glede člena 37. Br. Nick Pavlakovich predlaga, da ima gl. odbor polno moč potom sprejetih resolucij izpremeniti katero koli točko pravil, ako sprevidijo, da bi bila izpremenba v korist Družbe. Sestra Mary Tomazin podpira predlog, ki je sprejet. — Br. gl. tajnik priporoča zbornico, da bi poslala zbornica izraze simpatij z željo za hitro okrevanje našega gl. blagajnika br. Jos. Klepca, kateri je toliko dobrega storil za našo organizacijo. Sprejeto.

Zaključek se je ob 12. uri z molitvijo duhovnega vodje.

FRANK TUSHEK, gl. preds.
JOHN NEMANICH, zapis.

ČETRTA SEJA

v torek popoldne 24. avgusta
Gl. predsednik odpre četrto zborovanje ob 1:30 uri; duhovni vodja molji. Gl. tajnik čita imena gl. odbora in delegatov. Navzoči vsi kakor zjutraj. Prečitani je zapisnik dopoldanske seje, katerega zbornica sprejme kot je bil čitan. Glavni tajnik predloži resolucijo predlagano po sestri Juliji Camp, podpirano po sestri Jennie Krall, da se spremeni člen 37., da ima gl. odbor moč, da lahko prenese iz posmrtnskega sklada v posmrtnski sklad vsoto \$,000.00. To resolucijo je zbornica soglasno sprejela. Resolucija se glasi:

IT IS HEREBY RESOLVED that the Secretary and Treasurer are hereby authorized to transfer from the adult mortality fund and juvenile mortality fund the amount of \$2,000.00 and that said funds be placed in the disability fund. Resolution unanimously adopted.

Poroštva glavnega odbora zbornica odobri in sicer: gl. predsednik \$3,000.00, glavni tajnik \$5,000.00. Poroštvo gl. blagajnika se zniža za \$8,000.00 na \$5,000.00. Plače odbora: predsednik — \$300.00 letno, 1. podpredsednik \$20.00 letno, 2. podpredsednik \$10.00. Stavljene in podpisane je bil predlog, da se poveča plača gl. tajniku na \$1,800.00 letno, drugi predlog je bil, da se mu zviša na \$2,000.00 letno. Vrh se poimenskoglasovanje; za predlog \$1,800 je glasovalo 18, za predlog \$2000 pa je bilo oddanih 20 glasov; plača gl. tajnika znaša torej \$2,000.00 letno in zraven se mu plača \$10.00 mesečno kot najemnino gl. urada. Stavljene, podpiran in sprejet je bil predlog, da se plača zapisnikarju \$10.00 letno, na glavnem zborovanju pa ima dvojni dnevnik. Blagajnik \$200.00 letno, duhovni vodja \$15.00 letno, predsednik nadzornega odbora \$25.00, druga dva vsak po \$20.00 na leto; predsednik porotnega odbora \$20.00, druga dva vsak po \$15.00 na leto. — Dnevnic gl. uradnikov v delegacije tega zborovanja so bile odobrene \$10.00 dnevno. Sledi odmor. Prečitajo se poslana čestitka od John Vidmar, tajnika društva št. 2 KSKJ,

Joliet, Ill., od kardinala S. Stritcha. Stavljene, podpiran in sprejet je bil predlog, da ostane Ameriška Domovina še nadalje glasilo DSD. Ses. Mary Kovačič priporoča, da se naj bi priobčil imenik družtev vsake tri mesece v glasilo. Glavni tajnik predlaga, da se razpusti odbor za pravila, povečalni odbor, gospodarski in finančni odbor in da se imenuje novi odbor za pravila. Predlog vsestransko podpiran in sprejet. Gl. predsednik nato imenuje v odbor za pravila sledeče: Frank Wedic, Rev. Geo. Kuzma, Anna Jerisha in Anton Smrekar. Gl. tajnik predlaga, da se ta delegacija in gl. odbor ne razpusti, dokler se ne izvoli druga zbornica na njih mesta. Predlog podpiran in sprejet. Predlog je bil stavljen, podpiran in sprejet, da se nakaže vsaki članici \$5.00 porodniške nagrade za vsak redni porod, to pa le v slučaju, da vpiše otroka v društvo. Prebere se prošnja za pomoč po bratu Math Šutej, član dr. št. 11 v Pittsburghu, Pa., kateremu je bilo izplačilo za operacijo odklonjeno, ker se ni ujemalo s pravili. Operacija je bila tudi po konvenciji odklonjena in sicer zaradi tega, ker nimamo posebnega sklada, v ta namen izplačati iz drugega sklada, je pa zoper državne postave.

Gl. predsednik naznani, da je sedaj na dnevnem redu volitev gl. odbora in imenuje v volilni odbor: Rev. Geo. Kuzma, Antonia Denša in Louis Zefran. Sprejet je bil predlog, da je nominacija javna, volitev pa tajna. Izvoljeni so bili sledeči za prihodnja štiri leta: — Glavni predsednik Fr. Tushek, soglasno.

Nadzorni odbor:

1. gl. podpredsednik Steve Kosar, soglasno.

2. gl. podpredsednica Anna Jerisha.

Gl. tajnik Frank Wedic, soglasno.

Zapisnikar John Nemanich, soglasno.

Blagajnik Anton Smrekar.

Duhovni vodja Rev. Geo. Kuzma, soglasno.

Porotni odbor:

1. porotnik Joseph Pavlakovich.

2. porotnica Mary Kovačič.

3. porotnik Frank Less.

Vrhovni zdravnik dr. Joseph A. Zalar.

Načelnik atletike Jos. Drasler.

Stavljene, podpiran in sprejet je bil predlog, da v slučaju kakšne nezgode gl. tajnika, zapisnikar izpolnjuje njegovo delo kot pomožni tajnik.

Sprejet je bil predlog, da ima gl. odbor polno moč odločiti, kdaj in kje se bo vršila prihodnja konvencija. Predlog je bil sprejet, da se plača zborovalcem za tri (3) dni zborovanja. Zbornica odobri, da ako je kaj spremembe v zapisniku četrte seje, da imata gl. predsednik in gl. tajnik polno moč popraviti in urediti ta zapisnik. Stroške za poslana telegrame zbornica odobri, da se jih plača. Prejeli smo še poslana čestitka od dr. sv. Lorenca iz East Pittsburgha, Pa. in iz Bele hiše v Washingtonu, ki se glasi:

THE WHITE HOUSE

Washington

August 26, 1948

My dear Mr. Tushek:

This will acknowledge the receipt of the telegram of August 23 which you and others of the Convention of the Holy Family Society jointly sent the President. He has requested me to assure all of you that he deeply appreciates the friendliness which prompted you to send him this message of greetings.

Very sincerely yours,

Secretary to the President.

Matthew J. Connelly

Mr. Frank Tusek, Supreme President, Holy Family Society, 405 North Chicago Street, Joliet, Illinois.

Vse poslana nam čestitke je zbornica z aplavzom sprejela. Gl. predsednik nato vpraša delegacijo, ako ima še kdo kaj poročati, in ker se nihče ne oglasi, nato Rev. Kuzma zapriše novo izvoljeni gl. odbor DSD za prihodnja štiri leta. — Gl. predsednik nato naznani, da je s tem 13. redno zborovanje DSD zaključeno in želi, da bi se prihodnja štiri leta zopet skupaj zbrali kot dobri člani DSD. Rev. Kuzma molji.

Zborovanje zaključeno ob 8. uri zvečer.

FRANK TUSHEK, gl. preds.
JOHN NEMANICH, zapis.

Društvena naznanila

Dr. sv. Družine, št. 1 DSD.

Joliet, Ill. — Vsemu članstvu našega društva se tem potom naznanja, da se bo vršila zelo važna seja v nedeljo dne 26. sept. ob navadnem času v Ferdinand dvorani. Na tej seji bodo delegati podali poročilo o sklepih zadnje konvencije, ob enem bo tudi podano poročilo o dohodkih in stroških predkonvencijskega piknika in prireditve, kar bo gotovo slehernega člana in članico zanimalo. Zato ste vljučno vabljene vsi na to sejo, da boste slišali, kaj se je na konvenciji sklenilo v korist članstva naše dične organizacije DSD. In kak uspeh smo dosegli v finančnem oziru z zadnjo prireditvijo.

Z bratskim pozdravom vsemu članstvu in delegatom ter delegaticam zadnje konvencije,

Anton Smrekar, taj.

Dr. Ivana Krstitela, št. 13

Chicago, Ill. — Prav prijazen vabim naše članstvo, da se udeležijo naše prihodnje mesečne seje, katera se vrši v nedeljo, 26. septembra v navadnih prostorih točno ob 2. uri. Pridite, da boste slišali poročilo naših delegatov, kateri so zastopali naše društvo na zadnji konvenciji. Nadalje prosim vse tiste, ki ste zaostali s svojim asesmentom, da po možnosti poravnate, da mi bo lažje imeti v redu društvene knjige.

Torej ne pozabite prihodnje seje 26. sept. in pridite vsi. Pozdrav vsem,

Anna Frank, tajnica.

St. John's Society

No. 13. DSD

Chicago, Ill.

The men are standing in their positions and with the bowling ball in hand waiting tensely for the "go" sign and BANG they are off. Well, here we are with another tenpin season that promises us some thrills, yes, and some chills, too. As the saying goes, "May the best team win." The boys are bowling on some new alleys and there certainly were some groans, yes, and mumbling to themselves.

As these are the first games we bowled, we were all rather jittery, but as we will be going along we hope to do better.

We have some new faces, so let us watch out for them.

Joe Sinkovec and Frank Turner were surely keeping in stride with each other, each getting a 189. Keep it up, boys, one of you will get a higher game. Haklin Senior hit a low of 88. What happened there, Senior?? I'll bet it won't happen again (you hope).

Here is what happened on our first day of bowling:

No. 1 Team

F. Puklavetz 123 149 153

M. Foys, Jr. 131 139 128
J. Toplak, Sr. 99 124 107
S. Kosar 155 167 133
J. Sinkovec 189 127 167

697 706 688

No. 2 Team

M. Lonec 105 139 108
A. Gavach, Sr. 95 120 114
M. Haklin, Jr. 104 122 118
F. Turner 189 163 124
J. Foys, Jr. 148 159 128

641 703 587

No. 3 Team

E. Zibert 119 153 160
M. Frank 118 101 99
J. Zalig 154 117 174
F. Toplak 93 131 127
M. Stanek 155 147 163

639 649 728

No. 4 Team

M. Haklin, Sr. 88 90 148
A. Frank 108 128 147
F. Glavach 118 114 149
I. Hozian 163 128 130
J. Foys 174 142 134

646 602 703

What do you say, Joliet, let's see how you boys are making out. I hope that we can have another match game in the near future. Good luck to you bowlers!

By No Pins.

Dr. sv. Terezije, št. 16

Chicago, Ill. — Članice našega društva sv. Terezije št. 16 DSD opozarjam na našo prihodnjo sejo, katera se bo vršila v ponedeljek 27. septembra ob pol osmi uri zvečer. Prošene ste vse članice, da gotovo pridete na to sejo, ker imamo več važnih zadev na dnevnem redu v korist našega društva.

Podano bo tudi poročilo o sklepih 13. redne konvencije DSD. Sporučam tudi, da smo meseca julija zgubile iz naše srede dobro članico in sestero Mary Miller. Bolehala je osem let, a sedaj je rešena težkega trpljenja. Naj ji bo Bog milostljiv in večna luč naj ji sveti. Preostalih pa naše so žalje..

Sedaj pa še malo o Jolietu, kjer se je vršila konvencija D. S. D. Slovenci tega mesta so zares prijazni in postrežljivi ljudje. Zahvalim se glavnemu tajniku Frank Weditcu, ki je preskrbel v hotelu sobe za nas delegate in delegatice iz Chicaga, kjer smo se prav dobro počutili in smo bili z vsem jako zadovoljni. V nedeljo na banketu in popoldne pri programu ter zvečer na zabavi v slovenskem parku fare sv. Jožefa smo se imeli prav imenitno.

Vsa čast in hvala skupnim društvom in sploh vsem, kateri ste imeli priprave in skrbi za ta dan v naše zadovoljstvo. Ponosni pa ste Jolietčani lahko tudi na to, da imate toliko lepega prostora za slične prireditve. Vsa čast vam!

K sklepu pozdravljam glavni odbor, vse delegate in delegatice kakor tudi vse člane in članice Družbe Svete Družine. Naši organizaciji pa želim, da do prihodnje konvencije napreduje v članstvu stoprocentno.

Mary Kovacic, tajnica.

Konvencijski spomini Družbe sv. Družine in za kratak čas

Chicago, Ill. — Ne vem, kako bi začela; ali pri koncu, da bo bolj kratko, ali pri kar od začetka, da boste imeli malo več užitka in za kratak čas. Upam in želim, da ne bo nobene zamere, ker se nočem zamertiti. Ziveti v neprijateljstvu je živa smrt. Zatorej bom začela kar v nedeljo 22. avgusta. Kazalo je, da bo lep in vroč dan, kar so gotovo želeli naši sosede v Jolietu.

Sveda mi Chikazani, kateri smo se namenili udeležiti predkonvencijske prireditve, ni-

smo bili temu proti.. Mi smo pripravili v Joliet po deseti uri in smo mislili, da smo zadnji, ko vidimo, da busa iz Chicaga ni nikjer videti. Glavni odborniki DSD in delegacija se je zbirala, prijatelji in znanci so si podajali roke, in končno se je ustavil voznik tudi iz Chicaga, ki je pripeljal lepo število gostov. Kmalu zatem smo se zbrali v vrste, najprej glavni uradniki, delegacija in drugi, da korakamo v cerkev sv. Jožefa, kjer se je ob enajstih darovala petu sv. maša za žive in mrtve člane in članice Družbe sv. Družine.. Po sv. maši je bil banket v farnem parku z lepim programom. Nastopili so razni govorniki in govornice, pevski zbor Slovenske ženske zveze št. 20 in drugi.

Po programu se je razvila vesela zabava na prostem. Jaz in moje prijateljice smo se podale najprej na farno pokopalnico, prebrale smo imena in tu pa tam tudi pomolile. Potem smo se pa kar vsedle na klopi, ki so postavljene za odpočitek in zapeljale par lepih pesmic. Mrs. Kovacic in Mrs. Kolenko sta začeli tožiti, da jima žnorce na šolnih ne drže in sta hoteli kar bosti iti nazaj. Seveda, jaz in Mrs. Foys hitro zgrabiva za šolne in jima jih pomagava zvezati. Jaz sem obljubila, da jima zavežem, pa ne zastojim; računala bom vsaki 25 centov za enkrat. Vidite, tako sem že prvi dan imela račun za en dolar. Koliko bi pa znašalo to delo za časa konvencije, pa ne vem, ker nisem pisala, kolikokrat sem jim za vezala žnorce.

Drugokrat, ko gresta zopet na konvencijo, si kupita šolne brez žnorce. Imele smo precej smeha in tako se je sonce začelo nagibati v zaton. Naši prijatelji iz Chicaga so se pričeli odpravljati proti domu. Naš gl. podpredsednik Mr. Kosar, gl. nadzornik Mr. Glavach, delegatini Mrs. Tomazin in Mrs. Densa so rekli, gremo nazaj domov, da se dobro pripravimo za prihodnje dni, ki obetajo biti zelo vroči. Vsi so imeli gotove vzroke za prvi večer

Mr. Kosar je pripomnil, da v kratkem postane drugokrat hudi in je njegova očetovska dolžnost, pripeljati svojo družico srečno domov, noče deliti cigar na konvenciji. Mrs. Tomazin je pa mislila, če ne gre nazaj domov, da ne bo več našla Toneta in ne gostilne. Ne vem, kaj je vleklo Mrs. Densa nazaj, ki je imela naročeno stanovanje; gotovo je kaj pomembnega pustila doma. Mr. Glavach, gl. nadzornik, zanj bi naročili posebno stanovanje z vso postrežbo, pa ga ne bi zadržali čez noč. Kakor hitro se je končala popoldanska konvencija proti Chicagu. Saj veste, povsod dobro, doma najboljše.

Mrs. Kovacic, Mrs. Kolenko in jaz pa smo bile kar brez skrbi, imele smo preskrbljeno stanovanje v najboljšem hotelu v Jolietu. Edino, kar nas je skrbelo je bilo, kako priti do hotela. Ali bi ne bilo boljše tudi nam, da gremo s svojimi boljšimi polovicami domov? Mrs. Kovacic je rekla: Vidite, no ja, se vama že izplača iti nazaj domov, ko imata s kom, jaz pa bom ostala tukaj, mogoče srečam tudi jaz kako "hušo" polovico. Sklenili smo torej, da bo najboljšje, da ostanemo v Jolietu vse tri skrupa, ker nočemo, da bi se Mrs. Kovacic kaj pripetilo in ker smo izvedele, da ostane tudi Mr. Zefran, ki ima veliko kuro, smo se kar ponudile, naj nas pelje na stanovanje. Kakor veste, Mr. Zefran je prvi slovenski pogrebnik v Chicagu, in kjer je on navzoč, ni prijetna družba, toda za ta večer nam je bil dobrodošel. Tako nas je lepo zapeljal na stanovanje brez vseh obredov. Ko

(Dalje na 6. strani)

FR. JAKLIČ:

Peklena svoboda

Povest o ljubljanski in izžanski revoluciji leta 1848

"Manca!" Njegova misel in smoter, srce je bilo polno in duša njegova je za njo vriskala. Tako je bilo nekaj, a tudi danes ga je nekaj obšlo. Ali je morda hrepenenje, ki še ni bilo ugasnilo, ali se je morda vrnila le otožnost po zgubljenem raju. Ljubez, ki je tla pod ruševinami življenja, je vzplamtela.

Gledal jo je gredeč in občutil, kako bi se razlila po njem blagodejna slast odpuščanja. Tedaj je ženska zaslila korače, se ozrla, zaslonila z roko oči, da je ni motila svetloba. Pa ju je hipoma spoznala.

O, kako jo je spekle! Ne ožreši se, je segla z roko po otroku, a niti prijeti ga ni utegnila; brž je smuknila v vežo, da se je umeknila. "Mama! Mama!" je viknil fantek in stekel za njo. "Viš još! Sram jo je," je dejal stari. "Ali ji je bilo treba? Tako oseba in toliko zemlje pri baji!"

Janez pa ni odgovoril ničesar, razburil ga je otrokov vik in mu pognal kri hitreje po žilah ter iznova zbudil željo po maščevanju. Siknil je nekaj kletvic, na kar je dejal stari: "Kaj kolneš! Kar je bilo, je minilo. Bajta bo pa le njena in vsa zemlja je še skupaj."

"In otrok?" Vendar se je oziral v bajto. In tedaj je zagledal, da zaslajna nekdo znotraj okence in gleda za njima. Čutil, da je to Manca. Ugodno občuje ga je obšlo, ko je opazil, da se še zabina zanj, morda ga še ... Glavanov Jože je pa pozdravil očeta in brata, ko sta stopila v hišo.

"Kaj pa vidva tod in tako na noč?" Nista vedela, kaj bi odgovorila na tako prijazen besede, in sta se kar nekaj obotavljala ob vratih, da je ona izpregovorila: "Sedeta naj vendar prej, potlej ju boš izpraševal. Kaj niso oče? In Janeza ni bilo doma, kar sem tukaj. Stopita no naprej! Saj tudi jaz ne ostanem za vrati, kadar pridem k vam v Ljubljano. Bog se usmili! Ni tako napačen kakor je neroden. Pa saj poznate?"

Odmevnila je stol in ju povabila k mizi. "Gledat sva prišla, kako se je svoboda razceperila v Škriljah. V Ljubljani jo že imamo, da je kar prijazno. Na Igu smo jo pa tudi že pripravljali. Da bi bil ti videl!"

"Svoboda!" "Da! Svoboda! V Ljubljani ni nobenega lebatjarja več."

"Šrange so dol. Turjaški grof jo je danes pobiral, da je bilo kar veselo. Povsod mora biti Konstitucion pa še pride. Da! Konstitucion. Potlej boste gledali Škriljani!"

"Hm! Svoboda! Vrag, pa ne svoboda! O, smo že slišali! Vse je šlo v drobno! Bog nas varuj take svobode!" "Ti ne razumeš!"

"To vsakdo razume. Tako zabiti nisem. Mir! To je svoboda! Izpolnjuj zapovedi! To je svoboda! Tako smo slišali davi v cerkvi. In to je res! Potlej smo še slišali: Bogu, kar je božjega, cesarju pa, kar je cesarjevga. To tudi vsakdo razume. Fronke odrajtaj in desetino daj, pa si svoboden!"

Ogrel se je bil Jože, da je govoril glasno in živahno, da je žena prestrašena prišla v hišo in se jezila:

"Kaj se ježiš! Rajsi ju vprašaj, ali sta lačna, in kaj bi rada jedla."

Obrnila se je k očetu in ponudila:

"Jaje bom razžvrkljala in cvrtja naredila, da se bosta oteščala. Nobena reč se tako brž ne napravi. Kajne, oče, da boste jedli? Ti, burvož godrnjavi, pa za pijačo skrbi, ako ju bo žejalo."

"Naredi, kar hočeš, če misliš, da je treba. Pa nisva zato prišla."

"Vem, da vama kava bolj diši, ki jo imata v Ljubljani vsak dan, pa v Škriljah še ni zrastle. Ne morem tako postreči, kakor bi rada."

Ona je šla, toda možje so si bili še vedno navpij in so se živahno prerekali, kakor so se bili prej. Jože, Škriljan, je imel svojo trmo in si je bil svobodno po svoje naslikal in mu tista svoboda, ki se je koštila po Ljubljani in je tudi Izžancem prinesla svoj obraz pokazati, ni bila kar nič všeč.

"Ti praviš, da to ni vse nič!" je povzel Janez in da bi ga prepričal o koristih svobode, mu je podrobil tisto, ki je bilo uteha slehernega srca podložnikoveta: "Ko je vse dol, tlaka in desetina. Ali slišiš? Tlaka in desetina! Nič več ne boš delal graščaku. Nič več ti ne bo stal za hrbtno valpet in te prigajnal. Niče več ne bo desetinil po tvojem kozelcu. Graščak in gospod se bosta obrisala posehmal za tvoje snopje in ženska bo imela kokoši, kolikor jih bo hotela, in ti drobnice v hlevu. Ne prva ne deseta ne pa tudi že pripravljali. Da bi bil ti videl!"

"Ali misliš, da sem tako neumen, da bi ti to verjel?" je piskočil Jože hud. "Ali sta me prišla napenjat? Poiščita si bolj neumnega!"

"Kaj vpiješ, če je pa res tako!" ga je oče miril. "Vsi pravijo tako!"

Saj smo bral zapisano. Sam cesar je pisal!" je potrdil Janez.

"Ti si pa bral, kajne! Sedaj pa celo ne verjamem! Ali nisi hodil v tisto šolo kakor jaz?" Janez je zardel. Če nistem jaz bral, sem bil pa zraven, ko je bral Tone, tisti Krivanoga, ki zna brati vsakršno pisanje. Ta je bral in tolmačil. In je le res. Nobene tlake in desetine ne bo več."

"Veš, pa me le ne boš. Kako pa bo grof drugače živel? Ali pojde gospod sam sejat? Pojdi! Pojdi! Čeprav sta prišla iz Ljubljane, pa me ne bosta."

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

domačim, naj mu pokličejo duhovnika. Kar verjeti niso mogli. Ko je le vztrajal, so poslali ponj. Po spovedi je rekel odmačim: "Pred Bogom sem se očistil, ljudske sodbe pa itak ne bom slišal."

Razlagajo naj si vsak sam misli. OBSODBE V SOLKANU. — V soboto 14. avgusta so bili v Solkanu obsojeni trije Dornberžani: Brce, Vodopivec in Pavlica. Obtoženi so bili, da so sodelovali s profesorjem Bitencem, ki je bil pred meseci obsojen v Ljubljani. Zaprti so bili vsi trije že od decembra lanskega leta.

Obsojeni so: Brce na 14 let, Vodopivec na 12 let in Pavlica na 10 let. Tako se uče tudi na Gorškem, kaj je svoboda pod komunizmom.

ZADRUŽNI DOMOVINI. — Kakor drugod po celi Sloveniji, KONVENČNI SPOMINI DSD. IN ZA KRATEK ČAS

(Nadaljevanje s 3. strani.) pridemo v naše sobe, pa začnemo vse tri naenkrat: katera postelja je moja, in oh, kako je vroče! Jaz sem rekla Mrs. Kolenko, da bo ona z menoj v moji sobi, ker me je strah, in Mrs. Kovacic, ki je že vajena sama spati, lahko pride k nama v vas za kratek čas. Kaj se, je rekla. Mrs. Kolenko je delegatinja od mojega društva, ona spada v mojo sobo!

Vaša delegatinja Mrs. Densa se pa naj priporoči tebi za prihodnjo noč, še boljše, da se ti priporočiš njej, ker si tako zelo strahljiva. Ali pa morda pogrešaš svojo polovico? Torej matere Kovacic in Kolenko so izrekle svojo besedo, da bom sama to prvo noč. No, sem rekla, pa naj bo, ampak žnorce vam ne bom več vezala. Obe sta rekli: Oh, to si že zjutraj sami storiva, ampak ti nama moraš lepo najine frizure napraviti, saj več, da se začne konvencija in hočeva dostojno zgledati, čeprav sva že pri najboljših letih.

Torej kaj sem hotela, obljubila sem, mislila pa sem sama pri sebi, da tudi jaz rada mladim naročam, kaj morajo storiti. Malo smo se se pogovarjali, potem pa se podale k počitku. Tako je torej potekel prvi dan in noč v joliet-skem hotelu.

(Nadaljevanje v drugi številki našega glasila)

tako naganjajo komunisti tudi na Primorskem k gradnji takojimnovanih združnih domov. V "Lj. pr." beremo 18. julija o združnih domovih v okraju Ilirska Bistrica. V Knežaku da so ga odprli prvega maja. V kratkem pa da bodo dograjeni v Podgradu, v Trnovem, na Pregarjah, na Velikem Brdu, v Obrovem, Novokračinah in na Tatrach. Zidali bodo dom tudi v Podstenju. To vas so fašisti leta 1942 skoro porušili. Mnogo družin se je izselilo. Le malo družin je sedaj tam, pa dom bodo vseeno zidali. Popravili bodo ruševine nekdanje šole in jih priredili za dom. (Ta opis živo pove, da sedanjí rdeči režim mnogih vasi, ki so bile porušene v vojni, še ni začel popravljati. Grade mogočne palače za komunistične urade, toda kmečkih vasi ne popravijo! Komunistične gospodarstvo, kjer človek nič ne pomeni!)

"HUDIČEV DOM." — V isti številki komunističnega glasila čitamo, da so precej počasni z jidanjem združnih domov v Zeličanah, v Slivju in v Zabičah. V Zabičah so nekateri naravnost nastopali proti graditvi doma. V Jelšanah pa je po tem opisu v komunističnem glasu silu pridigal župnik, da bo ta dom "hudičev dom." Dopisnik pravi, da bo dom v Jelšanah vseeno kmalu dograjen.

SEDEM UBITIH NA MEJI. — 9. avgusta je bilo ubitih na jugoslovanski meji blizu Gorice sedem ljudi, ki so hoteli preoračiti mejo. Obmejna straža jih je pokosila s strojno puško. Bili so Italijani, ki so pribežali iz Reke in hoteli v Jugoslavijo.

POLICIJA UBIJA KMETE. — V delu tržaške države, ki je pod jugoslovansko upravo tudi pobirajo prideleke. V enem slučaju je prišlo pri odvzemu do tako ostrega spora, da je narodna milica streljala na kmeta in ga ubila: Arčirani sta bili tudi mati in sestra tega kmeta. O tem poročajo tržaški listi 11. avgusta.

PREPIRI PO ŽALOSTNI IZKUSNJI. — "Slov. Primorcu" pripoveduje 4. avg., kako je prišlo v znani gostilni do divjega prepira med dvema fantoma, ki sta šla po 15. sept. lani v Jugoslavijo in sta se sedaj vsa razočarana vrnila, in med njunim zapeljivcem komunističnim agitatorjem. Fanta sta šla v Jugoslavijo, ker so slikali svobodo in dobrote komunizma v tako lepimi luči, da sta verjela. Tam sta potone spoznala svobodo in stradanje in pribežala nazaj. Ko sta se vrnila in našla onega, ki ju

je spravljal čez mejo, ju je najbolj razjezilo, da sam ni šel v obljubljeni raj, ampak je raje lepo naprej služil pod Italijo. "Svojo kožo si varoval," sta vpila nad njim, "nas si pa gonil v peklenko Titovino. Kravabo boste plačali ti in podobni, ko se stvari obrnejo." — Vedno je bilo na svetu nekaj ljudi, ki ne verjamejo nikomur, ki jih svari, ampak morajo nesrečo preiskusiti, da verjamejo onim, ki so jim dobri hoteli.

IZ MADANE V BRDIH (Po Slov. Primorcu). — Veliki Šmarren imenujejo Brič Rožnica. Tadan je v Medani vsako leto velika procesija, pri kateri nosijo zelo lep kip Mater božje. Polovica Brd se ta dan zbere v Medani. Vsa vdanost do Marije pride do veljave. Prihajali so seveda vseleti tudi taki, ki jim je bilo več za razne neduhovne dobrote (razne kolače in slaščice) kot za duhovne. Letos taki sladkosnedneži niso prišli do veljave. Titó je poskrbel, da se kaj takega v Brdih ne prodaja več. Tako so Bričji res prišli po duhovne dobrote. Pa ne vsi. Nekaj takih, ki jim Briči sedaj pravijo "hudičeva banda," je hotelo motiti ali celo onemogočiti versko slovesnost in procesijo. Pridrli so pred cerkev in Titu na čast začeli s shodom in se pripravljali na ples. Tedaj so bli medanski možje k voditelju "hudičeve bande" in mu povedali, da je bila vsako leto procesija in da bo tudi letos. Titovski so se ustrašili in potuhnili in procesija se je razvila. Titovi plačanci so se nekaj spakovali, vendar procesije same niso upali preprečiti.

TRZAŠKO VPRAŠANJE. — Komandant angleško ameriške cone v Trstu, general Airey, je 9. avg. vložil pri Zedinjenih narodih svariло no vredzržen položaju Trsta. Poročilo pravi, da je Trst gospodarsko odvisen od drugih. Pravi, da je stanje ne vzdržno, ker Trst radi sporov med zavezniki ne dobi niti gubernerja. Dalje opisuje težave, ki jih delajo komunistični nemiri. Ti so v zadnjem času sicer malo ponehali in da je dobro vplivalo, da Trst postane deležen dobrot Marshallovega načrta. Celo poročilo je nekako namiganjavne, naj bi Trst postal italijanski.

Anglija se je pri isti zvezi narodov pritožila, da je Jugoslavije oni del tržaške države, ki je pod njeno upravo, proti dogovorom dejansko priključila svoje ozemlje in ga upravlja po svojih zakonih.

ŽALOSTNA OBLETNICA. — 31. avgusta je bilo eno leto, odkar so jugoslovanski komunisti ugrabili urednika "Demokracije" Andreja Uršiča. Njegova usoda je še vedno nejasna. Vse v imenu svobode, ki jo komunistem oznanja!

je spravljaj čez mejo, ju je najbolj razjezilo, da sam ni šel v obljubljeni raj, ampak je raje lepo naprej služil pod Italijo. "Svojo kožo si varoval," sta vpila nad njim, "nas si pa gonil v peklenko Titovino. Kravabo boste plačali ti in podobni, ko se stvari obrnejo." — Vedno je bilo na svetu nekaj ljudi, ki ne verjamejo nikomur, ki jih svari, ampak morajo nesrečo preiskusiti, da verjamejo onim, ki so jim dobri hoteli.

IZ MADANE V BRDIH (Po Slov. Primorcu). — Veliki Šmarren imenujejo Brič Rožnica. Tadan je v Medani vsako leto velika procesija, pri kateri nosijo zelo lep kip Mater božje. Polovica Brd se ta dan zbere v Medani. Vsa vdanost do Marije pride do veljave. Prihajali so seveda vseleti tudi taki, ki jim je bilo več za razne neduhovne dobrote (razne kolače in slaščice) kot za duhovne. Letos taki sladkosnedneži niso prišli do veljave. Titó je poskrbel, da se kaj takega v Brdih ne prodaja več. Tako so Bričji res prišli po duhovne dobrote. Pa ne vsi. Nekaj takih, ki jim Briči sedaj pravijo "hudičeva banda," je hotelo motiti ali celo onemogočiti versko slovesnost in procesijo. Pridrli so pred cerkev in Titu na čast začeli s shodom in se pripravljali na ples. Tedaj so bli medanski možje k voditelju "hudičeve bande" in mu povedali, da je bila vsako leto procesija in da bo tudi letos. Titovski so se ustrašili in potuhnili in procesija se je razvila. Titovi plačanci so se nekaj spakovali, vendar procesije same niso upali preprečiti.

TRZAŠKO VPRAŠANJE. — Komandant angleško ameriške cone v Trstu, general Airey, je 9. avg. vložil pri Zedinjenih narodih svariло no vredzržen položaju Trsta. Poročilo pravi, da je Trst gospodarsko odvisen od drugih. Pravi, da je stanje ne vzdržno, ker Trst radi sporov med zavezniki ne dobi niti gubernerja. Dalje opisuje težave, ki jih delajo komunistični nemiri. Ti so v zadnjem času sicer malo ponehali in da je dobro vplivalo, da Trst postane deležen dobrot Marshallovega načrta. Celo poročilo je nekako namiganjavne, naj bi Trst postal italijanski.

Anglija se je pri isti zvezi narodov pritožila, da je Jugoslavije oni del tržaške države, ki je pod njeno upravo, proti dogovorom dejansko priključila svoje ozemlje in ga upravlja po svojih zakonih.

ŽALOSTNA OBLETNICA. — 31. avgusta je bilo eno leto, odkar so jugoslovanski komunisti ugrabili urednika "Demokracije" Andreja Uršiča. Njegova usoda je še vedno nejasna. Vse v imenu svobode, ki jo komunistem oznanja!

je spravljaj čez mejo, ju je najbolj razjezilo, da sam ni šel v obljubljeni raj, ampak je raje lepo naprej služil pod Italijo. "Svojo kožo si varoval," sta vpila nad njim, "nas si pa gonil v peklenko Titovino. Kravabo boste plačali ti in podobni, ko se stvari obrnejo." — Vedno je bilo na svetu nekaj ljudi, ki ne verjamejo nikomur, ki jih svari, ampak morajo nesrečo preiskusiti, da verjamejo onim, ki so jim dobri hoteli.

IZ MADANE V BRDIH (Po Slov. Primorcu). — Veliki Šmarren imenujejo Brič Rožnica. Tadan je v Medani vsako leto velika procesija, pri kateri nosijo zelo lep kip Mater božje. Polovica Brd se ta dan zbere v Medani. Vsa vdanost do Marije pride do veljave. Prihajali so seveda vseleti tudi taki, ki jim je bilo več za razne neduhovne dobrote (razne kolače in slaščice) kot za duhovne. Letos taki sladkosnedneži niso prišli do veljave. Titó je poskrbel, da se kaj takega v Brdih ne prodaja več. Tako so Bričji res prišli po duhovne dobrote. Pa ne vsi. Nekaj takih, ki jim Briči sedaj pravijo "hudičeva banda," je hotelo motiti ali celo onemogočiti versko slovesnost in procesijo. Pridrli so pred cerkev in Titu na čast začeli s shodom in se pripravljali na ples. Tedaj so bli medanski možje k voditelju "hudičeve bande" in mu povedali, da je bila vsako leto procesija in da bo tudi letos. Titovski so se ustrašili in potuhnili in procesija se je razvila. Titovi plačanci so se nekaj spakovali, vendar procesije same niso upali preprečiti.

TRZAŠKO VPRAŠANJE. — Komandant angleško ameriške cone v Trstu, general Airey, je 9. avg. vložil pri Zedinjenih narodih svariло no vredzržen položaju Trsta. Poročilo pravi, da je Trst gospodarsko odvisen od drugih. Pravi, da je stanje ne vzdržno, ker Trst radi sporov med zavezniki ne dobi niti gubernerja. Dalje opisuje težave, ki jih delajo komunistični nemiri. Ti so v zadnjem času sicer malo ponehali in da je dobro vplivalo, da Trst postane deležen dobrot Marshallovega načrta. Celo poročilo je nekako namiganjavne, naj bi Trst postal italijanski.

Anglija se je pri isti zvezi narodov pritožila, da je Jugoslavije oni del tržaške države, ki je pod njeno upravo, proti dogovorom dejansko priključila svoje ozemlje in ga upravlja po svojih zakonih.

ŽALOSTNA OBLETNICA. — 31. avgusta je bilo eno leto, odkar so jugoslovanski komunisti ugrabili urednika "Demokracije" Andreja Uršiča. Njegova usoda je še vedno nejasna. Vse v imenu svobode, ki jo komunistem oznanja!

V Kanchow!

(Iz dnevnika slov. misijonarja na Kitajskem) (Nadaljevanje)

Na cilju

Mesto Kanchow leži ob sotočju dveh rek. Prva se imenuje Te Chang in izvira na zapadu, druga pa se imenuje Kung in priteče z vzhoda. Ko se ti dve reki združita, so tej novi reki dali ime Kan, ki je samo združenje kitajskih znakov za Chang in Kung v en sam znak, ki se izgovori Kan. Reka Kan ali Kan kiang (kiang pomeni reko) teče od tu proti severu preko vse province Kiangsi mimo mesta Kian, kjer imajo škofiji italijanski lazariisti, in mimo mesta Nanchang, kjer je nadškofija in je nadškof Kitajec, ter se izliva v jezero Poyang, ki je po prelivu zvezano z reko Yang tse kiang, ki je ena glavnih kitajskih rek. Provincia Kiangsi, ki leži ob reki Kan, zato nosi tudi krajše ime: provinca Kan. Ker mesto Kanchow leži na južni strani reke, nas je barka z avtom vred prepeljala čez reko. Tako sva v štirih dneh napravila pot, dolgo kakih 1200 km, in se seveda tudi precej olajšala denarja. A hvale Bogu, da je bila brez nezdode.

Dobro razpoložena se zglasiva pri vratarju, ki naju naju škofu. Čez nekaj minut naju pride sprejet škof sam. To je zelo priprost in skromen mož in slovi po svoji svetosti daleč na okoli. Da nisem opazil pristana na njegovi roki, ne bi verjel, da je to škof. Ljubeznivo naju povabi v hišo, da si otreševa in izmijeva prah. Celo sam hama hoče nesci kovčege v sobo, tako da mu komaj ubraniva. Potem pa naju že priganja h kosilu, saj ura bo kmalu že tri popoldne in midva še nisva kosila. Tudi drugi sobratje so zelo ljubeznivi in nama izkazujejo mnogo pozornosti.

April 23, 1948. — Malo pred deseto uro dopoldne smo imeli uradni razgovor s škofom: Pripravljen nas je sprejeti v škofijo in nam v bližnji bodočnosti oddeliti vzhodni del škofije, t. j. pet okrajnih glavarstev, seveda če bomo sposobni ga sprejeti. Ves ta del je bil zaradi premajhnega števila misijonarjev in zaradi slabih razmer med državljansko in kitajsko-japonsko vojno precej zanemarjen. Škof nas želi čimprej nastavit na naša mesta v tem delu škofije. Kajti se sedaj je izmed petih okrajnih glavarstev zasedeno samo eno, namreč zgornj omenjeni Ning tu. Škof tudi poučarja slabe finančne razmere škofije, ki je brez rednih dohodkov, odvsnava samo od darov iz Amerike. Vse nama je bilo všeč, le za oddeljeni kos misijonskega polja sva imela pomisleke. Zdi se nama predolg in preozek: dolg kakih 300 km in širok kakih 50 km. Na tem ozemlju velikem nad 11.000 kv. km prebiva kakšnih 670.000 prebivalcev. Kristjanov tu še ni dosti. Kolikor sva mogla poizvedeti, bi jih bilo samo kakih 500. Morda jih je bilo pred leti kakih 2000-3000, toda neugodne razmere (rdeči in nato Japonci) so bile vzrok, da je število padlo. Sicer pa točnega števila tako ni mogoče vedeti.

(Dalje prihodnjiš)

Nesporazumljenje

Policiist: "Gospodična, vi vžite 60 milj na uro."

Autistinja: "Ali ni to imenitno in šele večer sem se začela učiti z avtomobilom voziti."

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELEDZEC, lastnik 1109 E. 61st ST. TEL. UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro. (187)

DELO DOBIJO

Dobra služba Sprejme se strežajke za jutranji in večerni šift. Zglasite se v Sorn's Restaurant 6036 St. Clair Ave. (187)

Ženska dobi delo Za pomoč v kuhinji ali pri bari v slovenski naselbini. Plača po dogovoru. Naslov izveste v upravi tega lista. —(188)

Dekle dobi delo Sprejme se tajnico-stenografko za urad z 2 dekletoma. Pet dni v tednu. Plača. Zglasite se osebno v Falcon Mfg. Co., 864 E. 72. St. (188)

Dve ženski sprejme Ameriška družina, ki namestava sprejeti begunsko družino, potrebuje začasno 2 ženski za posestvo v okolici Clevelanda in sicer: 1 žensko, ki bi skrbelo za 2 otroka, 2 in 4 leta stara, ter žensko, ki bi pomagala pri splošnem gospodinjstvu ali kuhi. Ženski dobita zaposlitve, dokler ne pride begunska družina iz Evrope, najbrže do konca leta. Pokličite Chagrin Falls 7673. (191)

MALI OGLASI Par išče stanovanje Veteran in žena nujno potrebuje 4 ali 5 neopremljenih sob. Kdor ima kaj primerne, je prošren, da pokliče GA 7562. (187)

Farma naprodaj Obsega 32 akrov na Perry Park Rd. blizu jezera in Perry Park v Perry, Ohio. Jako blizu ceste 20. Na farmi sta 2 novi poslopji iz cementnih blokov, precej zasajenih malin, preko 60 mladih sadnih drevcev, 2 in pol akra mlade trte, oralna zemlja, pajnik ter gozdi, 1 konj, 2 kravi, prašiči in kokoši. Ta farma je v zelo lepem kraju in ima lepo bodočnost. Naslov lastnika izveste v uradu tega lista, (190)

Rezilo za zelje Naprodaj je rezilo za zelje, kumare itd. Po \$2.50 vsako. 19712 Muskoka Ave. ali pokličite KE 8421. (188)

Lepa prilika Po zmerni ceni se proda 60 akrov obsegajočo farmo, ki se nahaja v jako lepem kraju. Hiša ima 7 sob z vsem pohištvo; ima elektriko in vodo notri. Če vam niso pota poznana tukaj, se ustavite v Thompson, O. na pošti in vprašajte za pot, pa boste lahko našli. Zglasite se za podrobnosti pri

Angela Hite R. F. D. 2, Box 67 Thompson, Ohio telefon Thompson 2552 (187)

Hiša naprodaj Za 1 družino, blizu Lake Shore Blvd. privilegije ob jezerskem obrežju, blizu šole in cerkve. Prodaja lastnik, telefon KE 2082. —(188)

Fonograf naprodaj Naprodaj je električni fonograf, vreden \$40. Zglasite se na 1171 Addison Rd. telefon EX 0062. —(188)

Slaščičarna naprodaj (Nahaja se v slovenski naselbini na St. Clair Ave. Zraven je stanovanje 5 sob, ki je na razpologo takoj. V prodajalni je velika zaloga, nove pregraje z mizami za goste, nov predal za karte, nov držaj za magacine, pripravna omara za cigare, dober fountain za sladko pijačo, izdelovalec za brizgavec, ledenica za sladoled z 12 duplinami. Kogar bi to zanimalo, naj pokliče EN 9133. (187)

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS? You can't feel and look your best unless you do. If you are in health, we invite you to make the following test of our diet. Get a package of dry, One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for thirty days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has this trademark. ONE A DAY MULTIPLE VITAMIN CAPSULES WILSON LABORATORIES, INC. Milwaukee, Wis.

Jos. Zele in Sinovi POGREBNI ZAVOD Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na raspologo. Mi smo vedno pripravljene s najboljšo oprežbo. 6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdoot 6563 COLLIN WOODSKI UBAD Tel.: IVanhee 5115 452 E. 152nd STREET

GP's v mirni Japonski. — Ameriški vojaki v okupacijski službi na Japonskem se kratkočasijo ob obali na Takashima otoku, kjer je slikovita pokrajina na Daljnem Vzhodu. Pred kakimi tremi leti so imeli ameriški vojaki vse drugačno mnenje o japonskih lepih krajih ...

Izgubljeni svet

ROMAN

Za trenutak so pokrila kakor streha vso našo družbo opnasta krila, pa nenadoma sem bežno zagledal kakči dolgi vrat, divje, rdeče, požrešno oko in veliki odprti kljun, ki je bil na moje začudenje posajen z drobnimi, svetlikajočimi se zobmi. Prihodnji trenutek je privid izgubil, pa z njim vred tudi naša večerja. Orjaška, dvajset čevljev široka senca je švignila v zrak; velikanska krila so nam za trenutek zastrla zvezde, in nato se je skrilo strašilo za robom planote visoko nad nami. Sedeli smo v molku in ostrmeli okoli ognja, kakor Vergilovi junaki, ki so nad njimi letale Harpije. (Harpije so bile pri starih Grkih pošastne roparske ptice z železnimi kremplji in človeškim obrazom). Summerlee je prvi izpregovoril:

"Profesor Challenger," je rekel srečano, z glasom drhtečim od razburjenja, "oprostite se moram pred vami. Globoko sem kriv, sir, in vas prošim, da se ne spominjate na preteklo!"

To je bilo iskreno povedano,

in oba sta si prvič stisnila roko. Toliko smo torej pridobili ob nedvomnem prikazu našega prvega pterodaktila. Ni bila zastoj ukradena naša večerja, če sta se sprijaznila dva taka človeka.

Kar se tiče predzgodovinskega živalstva vrh planote, vsekakor ne more biti posebno številno, zakaj tekom nadaljnjih treh dni nismo opazili niti najmanjšega sledu o njem. V tem času smo prepotovali jako razoroženo in neprijazno pokrajino, kjer se vrstijo — severno in vzhodno od sten — kamenita puščava z obupnimi močvirji, kjer vse mrgoli divjih rac. Planota je od te strani res nedosptona in bi se morali kar povrniti, če ne bi našli tik ob vznožju stene prav ozke skalnate police. Večkrat smo se do pasu pogrezali v brozgi in blatu, bogve, kako starega napoltropskega barja. Najhujše pa je bilo to, da se je izkazalo to močvirje kot priljubljeno vališče jaracac, najbolj strupenih in najbolj napadalnih južnoamerikanskih kač.

Vedno in vedno se je nam bližala ta zoprna golazen, ki je skakala in se zvijala v gnili vodi, in smo se je ubranili samo s tem, da nismo spustili iz rok s šibrami nabith pušk. Spomin na lijaku slično vrtnino, pokrito s svetlozelenim bohotnim mahovjem sredi tega močvirja me bo še nedovno večsiah kakor težka mora tlačil ponoči. Na tem kraju je menda imela nesnaga pravo gnezdo in je mrgolel rob jame kač, ki so vse planile proti nam: za jaracaco je namreč značilno, da napada vedno človeka, čim ga zagleda. Preveč jih je bilo, da bi po njih lahko streljali, morali smo se torej rešiti z begom in drveli smo, dokler pač nismo onemogli. Nikoli ne pozabim, kako smo se ozirali pa videli, da se dvigajo sredi trsja glave in se zvijajo dolgi vratovi naših groznih zasledovalcev. Na zemljevidu, ki ga sproti rišemo, smo označili ta kraj "Jaracacino močvirje."

Od te strani so izgubile stene svojo rdečkasto barvo in palogamo postale čokoladnjave; rastlinstvo vrh planote je postalo manj bujno in stena se je znižala včasih na kakih tristo do štiristo čevljev višine, a vendar nikjer nismo našli kraja, da bi lahko naskočili. Nasprotno se je zdelo skalovje še manj dostopno kakor ob našem izhodišču. Posnel sem fotografsko sliko te kamnite puščave, in na njej lahko vidite, kako je ta stena dobesedno navpična.

"Vendar," sem rekel, ko smo razpravljali o našem položaju, "si mora dežnica kjerkoli napraviti pot navzdol. Vsekakor mora voda zapustiti katerekoli struge v skalovju."

"Včasih ima naš mladi prijatelj svetle trenutke," je rekel profesor Challenger in me potipal po rami. "Dež že mora nekam teči," sem ponovil.

"Naš mladi prijatelj je trdno prepričan o pravilnosti svojih zaključkov. Nasprotno je jim žalibog to dejstvo, da ne kaže skalovje prav nobenih žlebov, kakor smo se o tem prepričali z lastnimi očmi."

"Kam pa se potem dene dežnice?" nisem odnehal. "Po mojem mnenju smemo sklepati, da teče voda, če že ne more ven, pač notri."

"Zdi se mi tako."

BUILDERS FLOOR & WALLPAPER CO.

- INLAID LINOLEUM
- ASPHALT TILE
- RUBBER TILE

EXPERT INSTALLATION

Estimates Cheerfully Given

NO OBLIGATION, OF COURSE

GL. 9155

1364 HAYDEN AVENUE

Wallpaper Kyanize Paints

TRY OUR COLD WAVE SPECIAL—\$8.50

EXPERT HAIR STYLING
CLOSED MONDAYS
OPEN WEDS. ALL DAY
OPEN THURSDAY AND FRIDAY
EVENINGS BY APPOINTMENT

THE BEACH BEAUTY SALON

288 East 156th Street Kenmore 3625
GERRIE NACHTIGAL, Prop.

DO IT YOURSELF with "St. Clair" AUTO PARTS

FUEL PUMPS ANTI-FREEZE
BRAKE LINING

ST. CLAIR AUTO PARTS

Complete Replacement Parts - Machine Shop Service
6099 ST. CLAIR AVE. EX. 4450

BRYER'S TYPEWRITER SALES & SERVICE

EVERYTHING FOR THE OFFICE
OFFICE SUPPLIES — SCHOOL SUPPLIES
NEW and USED TYPEWRITERS
TYPEWRITERS REPAIRED and REBUILT

UT 1-0371 — 7412 St. Clair Ave.—

RAYMOND WINDOW CO.

ALSCO ALUMINUM COMBINATION WINDOWS and DOORS

For Free Estimates CALL GL. 9005
797 E. 152nd St. NEAR ASPINWALL AVE.

tem, da ne bom prišel v zadrego." Njegova brada se je tresla od navdušenja, izbočil je prsa in vtaknil roko za rob suknje. Na ta način se najbrž včasih gleda v sanjah, če svedano stoji na zdaj praznem podstavku in Trafalgar Squareu in s tem poveča število strašil po londonskih ulicah.

"Heureka!" je zaklical, tako da so se mu zalesketali skozni brado zobje. "Gentlemen, lahko mi čestitate in lahko čestitatmo drug drugemu. Na loga je rešena."

"Ali ste našli pot navzgor?" (Dalje prihodnjije)

OUT WITH THE OLD SALE IN WITH THE NEW

To make room for new merchandise TOYS, FRAMES, PENS, PEN SETS, WALLETs, GIFTS, NOVELTIES, NOTIONS, ETC., ETC., at wonderful BARGAIN PRICES

Come in, look around, you'll save Dollars!

WE DO PHOTO WORK AND ENLARGING MONEY ORDERS AND STAMPS PAY ALL BILLS

WE GIVE GREEN STAMPS RECORDS OF ALL KINDS

MRAZ VARIETY STORE

(Under New Management—Formerly Service Photo)

831 SUPERIOR SW. 1877

<p>INTERIOR EXTERIOR</p> <p>Complete</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Painting ● Decorating ● Papering <p>PROMPT INSURED</p> <p>Dex Kennedy MU. 9399</p>	<p>DO IT YOURSELF—CHEAPER!</p> <h3>FOR RENT</h3> <p>ELECTRIC SAWS - WELDERS PAINT SPRAYING UNITS PUMPS - SANDERS, etc.</p> <p>Accurate Tool Rental Company</p> <p>11203 SUPERIOR AVE. CE. 0517... GA. 1401</p>
---	--

"Bonneil" BREAKFAST NOOKS BOOTH SEATS

MADE TO YOUR PERSONAL DESIGN AND STYLING

CH 0696 EVES. BO 1758

Season's Greetings

COUNCILMAN JOSEPH F. DOLEJS

13th WARD

VETTER CUT GLASS COMPANY

PLATE GLASS MIRRORS
Made to Order and Re-Silvered
Furniture Tops, Plateaus, Monograms, etc.
Rock Crystal Cut Glass
Goblets, Sherbets, Salad Plates
Cut Glass, etc.

Mfgd., Repaired and Matched

215 HURON ROAD Cherry 8090
Near Ontario Factory Prices

Ena nova banka

Nova podružnica od The National City Bank of Cleveland, najstarejše cleveland-ske banke, bo kmalu odprta na

979 E. 152. St.
tik južno od St. Clair Ave.

Kompletna bančna postrežba
Prosto parkiranje za odjemalce

THE NATIONAL CITY BANKA — OF CLEVELAND —

Glavni urad 1845 Euclid in E. šesta

Članica Federal Deposit Insurance Corporation

—AND THE WORST IS YET TO COME—in najhujše šele pride

LET'S EXPLORE OHIO Mother of Presidents

Born near Unionville Center

CHARLES WARREN FAIRBANKS

Vice President of the U. S.

Last of America's barefoot boys to rise from log cabin to the White House lawn was Charles Warren Fairbanks, who served as Vice President of the United States under Theodore Roosevelt.

He was born in a one-room log house on a farm near Unionville Center, in Union County, on May 11, 1852. He worked in the fields and walked two miles each way to the district school; at nights, he often saw his parents giving aid to runaway slaves on their flight to freedom.

Working his own way through Ohio Wesleyan University at Delaware, he was graduated in 1872 and thereafter studied law at night in Cleveland.

He took an early interest in politics, and in 1896 was the keynote speaker at the convention which nominated another Ohioan for the Presidency—William McKinley of Canton.

Himself elected to the United States Senate in 1897, he became President McKinley's spokesman and shortly after his election for a second term in the Senate, he was nominated on the ticket with Theodore Roosevelt. He made a speaking tour of more than 25,000 miles through 33 states in the campaign.

At Columbus may be seen the Ohio State Museum, Ohio State University, with its great campus, the Columbus Zoo and Fort Hayes. The huge painting in the State Capitol is by Howard Chandler Christy. In cabinets around the great rotunda are the Ohio battle flags from five wars.

COURTESY—THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

**AN ACQUAINTANCE WITH
STATE REPRESENTATIVE
GEORGE V. WOODLING**

GEORGE V. WOODLING

Born on a farm, Woodling earned his way through college by working as a garage mechanic and machinist. Employment after college by Westinghouse Electric and New York Central Railroad has given Woodling an understanding of the problems of the working man in his goal to enjoy fair working conditions which will provide security for himself, happiness for his family and educational opportunities for his children. In later years as an electrical engineer and attorney, Woodling entered into patent law and has assisted individuals and manufacturers in obtaining patents on ideas that have created jobs for thousands of Cleveland workers.

In addition to his outstanding record as a State Representative, Mr. Woodling is a scientist and mathematician in his own right with over 60 inventions to his credit, a lecturer and trustee at Fenn College, the author of several books and articles, an active worker in young people's organizations and on frequent Sundays a guest minister in Cleveland Churches. A home owner, Mr. Woodling is married and has two sons attending public schools.

Dear Customer:

We have just received one of the largest and best selections of Virgin Wool Fabrics we have ever shown: Black, Blue, Brown, Serge, Chalk and Pin-stripe Worsteds.—All colors in Doeskins, Plaids, Sharkskins and Flannels. All colors of Winter weight Gabardines.

Just step around to E. 51st off Woodland and Save from \$5 to \$15 on your suit, topcoat or overcoat. Made to your measure. And don't forget: "It's the Measurements That Count." Your garment will be delivered to you in 10 days.

**WALTER STATLAND
CUSTOM TAILOR**

Store Hours Monday Through
Friday 9 a. m. - 7 p. m.

Saturday 9 a. m. - 9 p. m.

2605 E. 51st St. at Woodland
EN. 5961

**HOTEL
ROOMS AVAILABLE**

Singles—\$2 up
Doubles—\$3 up
Dining Room and Bar

Free Parking

IMPERIAL HOTEL

E. H. WITTENBURG

"WIT" TO YOU

1931 E. 79th Street

GA. 7641

MARTY WEBER

of 225 W. St. Clair
is now operating

**NELSON'S
Swedish Restaurant**

at

1422 Addison Rd.

FAMILY STYLE DINNERS
Tues. thru Sat. 5 P. M.-8 P. M.
\$1.25

SPECIAL SUNDAY DINNERS
12 NOON-6 P. M. \$2.00
Closed Mondays

We Cater to Weddings and
Club Parties at Any Time by
RESERVATIONS ONLY
CALL EX 4000

RADIO SERVICE

STAR ELECTRIC CO.
EXPERT RADIO SERVICE

ON ALL

AM - FM Television

Record Changers

Professional Recordings

for All Occasions

Work Guaranteed - Pick-Up and

Delivery

For Further Information Call

1404 E. 85th Street

Garfield 7667

Nights HE. 8466

A. ZECHMAN

LINOLEUM - RUGS

ASPHALT TILE

PROMPT SERVICE

MEIrose 5042

3409 Lorain Ave.

Business Opportunities

AUTOMOBILE AGENCIES
WANTED. CONFECTION-
ERIES. GROCERIES-MEATS
GAS STATIONS, ANY KIND
OF BUSINESS

Call us for appraisals; we have

plenty of cash customers

TO BUY OR SELL

CALL THAT
JOVIAL IRISHMAN
W. J. SHAHAN
The man who knows and really
sells businesses; 23 years in
Cleveland

Tower Investment Co.

MAIN 8174-8175

621 HIPPODROME BLDG.

Gutters Replaced and

Repaired

CLEANED AND PAINTED

ROOF REPAIR

PRIVATELY OWNED AND

OPERATED

FREE ESTIMATES

Mulberry 7184

SPECIALIZED

BOOKKEEPING

• FOR THE SMALL BUSINESS

• TAX REPORTS

• FINANCIAL STATEMENTS

• BOOKS KEPT ACCURATE

• PROMPT SERVICE

• REASONABLE FEES

Call UT-1-4343 until 5 P. M.

PHAGAN GARAGE

COMPLETE AUTO REPAIRING

BODY AND FENDER REPAIR

Motor Tune-Up — Overhaul

Estimates Cheerfully Given

"All Work Fully

Guaranteed"

BILL PHAGAN, Prop.

1314 East 107th Street

GA. 0882

**Within The Means of All . . . The
REISS INVALID WALKER**

Custom Built to the Patient's Exact Size and Requirements. With or Without Crutch Attachment, the Reiss Invalid Walker is the Answer to the Prayer of Polio, Arthritis and Semi-Paralysis Victims Who Need Aid to Get Around. Mounted on the Easiest Rolling Wheels Obtainable, the Reiss Invalid Walker is Adjustable and Easily Maneuverable by Child or Adult. For Complete Information, Call or Write

NELSON B. REISS

14319 Alder Ave.

GLenville 0542

East Cleveland 12, Ohio

**10 DAY
TIRE SPECIAL**

600 x 16 — 1st Grade
\$13.95 plus tax

TRAILER RENTAL

LUBRICATION - BATTERIES - TIRES - TUBES

GUARANTEED MOTOR REPAIRS

24 HOUR SERVICE

CHUCK'S HI-SPEED

7402 St. Clair WE GIVE EAGLE STAMPS EN. 9592

Cor. St. Clair and 74th St.

ATTENTION HOUSEWIVES!

**SPECIAL
THIS WEEK
Large White Eggs
Large Brown Eggs**
WE WHOLESALE EGGS

**CHICKENS
DUCKS**
All Kinds of Chicken Feed
COLLINWOOD POULTRY
14801 Saranac Rd. Liberty 3866

PLUMBING and HEATING

Fred A. Fantini, Licensed Master Plumber

- Remodeling of Kitchens and Bath Rooms
- Copper Lines Installed • Repair Work A Specialty

For Free Estimates Call KE. 2705

ATTENTION LADIES!

Your New Permanent Is

An Assured Success Here.

All Work Guaranteed.

Monday-Tuesday Special

Shampoo and Hair Style—\$1.25

Complete Beauty Service

Call or Phone Today for Appointment

Permanents—\$5.50 up Cold Waves—\$10 and up

MARIE RICARD BEAUTY SALON

17216 Groveswood Ave.

IV. 0645

KOVACH BROS.

GENERAL CONCRETE
CONSTRUCTION

CEMENT FLOORS - STEPS
SIDEWALKS - DRIVEWAYS
COMMERCIAL - RESIDENTIAL

FREE ESTIMATES—NO

OBIGATION

PROMPT SERVICE

JOE KOVACH

3041 Meyer Ave.

ON. 3538

UPHOLSTERING

REMODELING — REPAIRING
RETYLING — RECOVERING
CUSTOM BUILT FURNITURE
EXPERT WORKMANSHIP
PROMPT SERVICE

MORRY'S UPHOLSTERING

820 E. 82 St.

FURNITURE MADE TO ORDER

UT 1-4750 Eves. PO 3672

THE BEST IN COAL

FINE QUALITY

Direct From Mine

STOKER - EGG - LUMP

\$11.75 to \$14.00

per ton

AUGUST and SEPTEMBER

CITY & SUBURBAN

PROMPT DELIVERIES

GA. 3085

BODY AND FENDER
REPAIRS - BAER
FRAME AND AXLE
SERVICE
TRIMMING AND
PAINTING

**SCHAEFER BODY,
INC.**

Henry Krueger

5009 Superior Avenue

ENdicott 0025

JEWELRY FOR EVERY OCCASION

Priced to every purse . . . styled to every taste

WALTER F. MEYER

QUALITY JEWELER

12509 St. Clair Avenue

ROYAL RADIO

Guaranteed Radio Repair
— Service —

RADIOS — RECORDS

Appliances — Model Supplies

OPEN EVENINGS

FULL LINE SLOVENIAN RECORDS

570 E. 140th St.

Phone UL. 1-1565

ARTHRITIS SUFFERERS

PAIN IN JOINTS—LOSS OF MOVEMENT

Short wave treatment for the relief of arthritis without the use of drugs, hospitalization, or loss of time. Try one treatment and be convinced. Don't suffer and do nothing!

DR. J. A. ETTARI

GL. 6185

10415 St. Clair

Hrs. 3-8

ATTENTION LADIES

The Newest Styles

With The Latest Permanent

Creme Oil Machine Permanents	Cold Waves
\$5.50 Tues. or Wed.	\$6.50 up

ROUX SHAMPOO TINTS . . .
for glamorous hair color
COMPLETE SET AND STYLE \$5.00

Terrace Beauty Salon

JESSIE PALUNAS, Mgr.
1161 E. 71 St. UT-1-1641

Closed Mon. Open Tues., Thurs.,
and Fri. Eves.

A. PAUL TINCHER

Handwriting Expert

Expert, All Questions of Forgeries

Age of Inks, Paper, Typewriting, Court Photographs

Nights—HE. 1622

GUARDIAN BLDG.

MAin 7696

**SOBBOTA
RADIOS & TELEVISION**

SALES and SERVICE

ALL MAKES

EXPERT REPAIRS ON

AM—FM TELEVISION

HOME and AUTO RADIOS

A. G. SOBBOTA, Engineer

Formerly with

WHK and WTAM

CH. 5911 - 2415 Tremont

STEAM HEATING

**. PLUMBING .
. . . SEWERING . . .**

- WATER LINES
- REPAIRS
- NEW WORK
- SEWERS PUT IN
- PROMPT SERVICE

Results Are Guaranteed

CITY or COUNTRY

PHONE ANY TIME

SK. 8727 UT. 1-0641

BILL THE MOVER & SONS

Storage . . . Packing

Shipping . . . Crating

No Job Too Big or Small

ANOTHER JOB WELL DONE

Member of Veterans

GA. 3312

1203 E. 108th St.

THE EMPIRE PLATING COMPANY

Polishing—Plating—Tinning—Japanning

Wm. E. Oberg, President

8800 EVARTS RD.

CEdar 1067